

Volim Vrbovsko

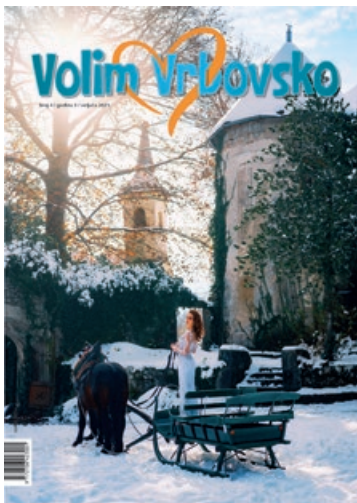
broj 4 / godina 3 / veljača 2021.

ISSN 2706-4239

9 2706 42300 1

Volim Vrbovsko

informativne novine
grada Vrbovskog

Godina 3, broj 4

ISSN 2706-4239

Izdaje:

Grad Vrbovsko,
Ulica hrvatskih branitelja 1
51326 Vrbovsko

Za izdavača:

Dražen Mufić, dipl. ing.

Uredništvo:

Tel: 051 875 115
E-mail: info@vrbovsko.hr

Dizajn i priprema:

Krunoslav Vilček
krunoslav.vilcek@gmail.com

Fotografije:

Arhiva Grada Vrbovskog

Naklada:

1000 primjeraka

Tisak:

Printera Grupa d.o.o.,
Sveta Nedelja

Iz sadržaja

- 4** Loš zakon o lokalnim izborima
- 7** Korisnici gradskih stanova dobili kvalitetniji smještaj!
- 10** Potpisi ugovora za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji
- 13** Podjela voćnih sadnica
- 17** Jedan dan u Komunalcu...
- 20** U 2021. – jaslice za naše najmlađe stanovnike
- 22** Kuća Mance
- 24** Osnovana Turistička zajednica Gorskog Kotara
- 26** Bistro Kamačnik – mjesto susreta ljudi i prirode
- 31** Podijeljene božićnice
- 32** Željeznička tehnička škola Moravice - od osnutka do jubilarne 100. obljetnice!
- 36** Škole za Afriku
- 38** Vijesti iz "Bambija"
- 40** 110 godina Puhačkog orkestra DVD-a Vrbovsko
- 50** Božićna bajka - Prvi snijeg ... Severin na Kupi

U V O D N I K

Dražen Mufić, dipl. ing.
gradonačelnik

Proracun Grada Vrbovsko za 2021. godinu iznosi 67,2 milijuna kuna i temelji se na nizu kvalitetnih projekata od kojih će znatan dio biti i realiziran, pa će se naš grad i naredne godine razvijati na različitim područjima. Ovo je najveći proračun u povijesti naše lokalne samouprave, a mogao je biti i veći da smo u njega uključili i neke od planiranih projekata u punom iznosu potrebnim za realizaciju. No, budući da nismo sigurni da će neki natječaji biti objavljeni, naveli smo samo njihove djelomične vrijednosti. Ukoliko natječaji budu objavljeni, a mi na njima uspješni, lako ćemo naknadno kroz rebalans povećati proračun.

Grad Vrbovsko u ovoj će godini realizirati niz projekata vrijednih oko 25 milijuna kuna, a realizacija dijela tih projekata već je počela tijekom 2020. godine. Konkretno, već više od dva mjeseca traju radovi na 6,7 milijuna kuna vrijednom projektu obnove i preuređenja Kuće Mance i njenog okoliša, kao i 6,7 milijuna kuna vrijedan projekt izgradnje vodovoda od vodospreme Senjsko do Jablana, odnosno Stare Sušice, koji traje nešto kraće. Ta oba projekta ukupne vrijednosti oko 14 milijuna kuna donijet će važan napredak na području kulture i turizma, odnosno infra-

strukture vodoopskrbnog sustava. Ove će godine u cijelosti biti gotov i 5,4 milijuna kuna vrijedan projekt izgradnje reciklažnog dvorišta, čime ćemo zaokružiti sve poslove uz prikupljanje te otpremu komunalnog otpada. Za ova tri projekta sredstva su u potpunosti osigurana iz EU fondova i uz pomoć države.

Također, tijekom ove 2021. godine, Vrbovsko će prvi put u svojoj povijesti dobiti jaslice koje će biti izgrađene u okviru postojećeg vrtića. To je projekt vrijedan 2 milijuna kuna i realizirat ćemo ga državnim, županijskim i sredstvima Grada Vrbovskog. Krenulo se i u milijun kuna vrijedan projekt uređenja jednog kata negdašnje Upravne zgrade Prometa u kojoj će ubuduće biti smješteno naše komunalno poduzeće "Vode" d.o.o.

S milijun kuna, ove godine krećemo i u pripremu projekta vezanog uz poslove preseljenja sadašnje gradske knjižnice u nove prostore koje će ta ustanova u budućnosti imati u zgradi negdašnjeg Lovačkog doma u Vrbovskom.

Ove godine krećemo i u izgradnju mosta iznad izvora Kamačnik, i to sa sredstvima od oko pola milijuna kuna, koja su također osigurana iz europskih izvora.

Uz spomenute, tu je još nekoliko velikih projekata koje ćemo u ovoj 2021. godini tek započeti, a realizirat će se tijekom nared-

nih godinu do dvije dana. Jedan od tih projekata je uređenje Kina Vrbovsko gdje smo već investirali 350.000 kuna za kvalitetnu opremu za prikazivanje filmova. U planu je i nabava stolica za 400.000 kuna, te izrada projektne dokumentacije (250.000 kuna) kojom ćemo dodatno kvalitetnije urediti kino dvorane. Vrijednost projekta iznosi od 7 do 8 milijuna kuna. Za knjižnicu ove godine izdvajamo samo milijun kuna, ali cijeli projekt će vrijediti oko 7

milijuna kuna pri čemu ćemo ove godine dobiti građevinsku dozvolu te čekati otvaranje natječaja ministarstva kulture i EU fondova.

Imamo i značajan projekt uređenja Kupališta Klanac s kojim krećemo u izradu projektne dokumentacije i postupcima vezanim za kandidiranje za sredstvima iz vanproračunskih izvora. Projekt bi trebao vrijediti oko 4 milijuna kuna.

Ovo su najbitniji i najveći projekti, pri čemu ne spominjem niz financijski manje zahtjevnih, ali vrlo brojnih poslova vezanih uz uređenje komunalne infrastrukture od čak 20 groblja, koliko ih imamo na području grada Vrbovsko, pa do 120 kilometara nerazvrstanih cesta. Više je nego jasno, da se radi jako puno i naravno da nam je za toliki obim poslova nužna i pomoć sa strane, pa se radujemo i svakoj najavi državne pomoći. ■

LOŠ ZAKON O LOKALNIM IZBORIMA

Nakon što je iz Grada Vrbovskog na adrese niza državnih institucija, kao predsjednika i premijera, ali i nekolicine uglednih pravnih stručnjaka, poslan tekst vezan uz upozorenje na opasnost koju donosi primjena članka 107. Zakona o lokalnim izborima, gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić, dodatno je za "Goranski Novi list" pojasnio kakve to opasnosti donosi spomenuta zakonska odredba, te što će se po njegovom mišljenju događati ukoliko ne dođe do odbacivanja tog članka:

"Tu je riječ o vrlo opasnoj igri, kojom se kroz zakonske okvire manjinama dozvoljava da upravljaju većinskim stanovništvom i to kroz klasičan primjer dvostrukog prava glasa, što je nespojivo sa samom srži demokracije, jer pojedincima daje mogućnost koju drugi nemaju, što može biti vrlo opasno. Još jednom ističem kako je Grad Vrbovsko sa predstavnicima prethodnog Saziva Vijeća srpske nacionalne manjine izuzetno dobro surađivao. To se, na žalost, ne može reći i za sadašnji sastav koji gotovo od početka politizira, održava raznorazne sastanke i čini sve da ocrni aktuanu gradsku vlast i zaustavi razvoj koji je očigledan i koji njima ne odgovara, jer u uvjetima kvalitetnog rada za njih nesposobne nigdje nema mjesta. Upravo njima idealno ovaj zakon dolazi jer će im omogućiti ono što sami nikada ne bi uspjeli - ulazak u Gradsko vijeće koje nikada ne bi vidjeli jer

bi osvojili iznimno mali broj glasova.

Mislim da se svatko mora zapitati kakav će oni legitimitet imati kao vijećnici? Njih petero će biti izabrani samo od strane nacionalne manjine, i to nekolicine, a odlučivat će sa čak pet glasova o svemu! Zar je to pravedno? Zar oni imaju legitimitet za to? Kako će se uopće nakon toga osjećati pripadnici većinskog naroda? Pa sada će u Vijeće ulaziti ljudi koji jednostavno nemaju legitimitet jer ih bira manji dio manjine! Dvostruko pravo glasa nanijet će veliku štetu većinskom narodu, ali i manjinskom, jer će ovakvo sta-

"Ovakav način rada donijet će i podjele među samim Srbima jer će mnogi od njih vidjeti što se zbiva i sigurno im se neće dopasti manipuliranje, politiziranje i nerad što su odlike onih koji jedva čekaju primjenu ovog članka Zakona o lokalnim izborima. Za ovu sredinu nema boljeg izbora od klasičnih lokalnih demokratskih izbora s najboljim i najkvalitetnijim ljudima. Sad toga neće biti i u sastav Vijeća moći će ući oni koji to ne zaslužuju i bez dvostrukog prava glasa nikad Vijeća ne bi ni vidjeli. Baš zbog toga oni nikad i neće raditi za svoju manjinu, već samo za sebe same. I to će brzo svima postati jasno jer će razvoj Grada Vrbovsko biti zaustavljen", rekao je gradonačelnik Dražen Mufić.

"Koliko je SDP pod utjecajem SDSS-a, po mom mišljenju, vidi se iz činjenice da je svojedobni tajnik SDSS-a nedavno postao čelni čovjek SDP-a Vrbovsko, a tajnik SDP-a Vrbovsko sad je u SDSS-u i dobio je posao u Zagrebu zahvaljujući Pupovčevoj struji. Dakle, SDP i SDSS izgleda da je potpuno isto jer iz jedne u drugu stranku Preletačevići prelijeću kad god požele".

nje, prije ili kasnije, dovesti do raznih sukoba. Niti na kratke, niti na duge staze, ove odluke i zakonski akti nisu dobri i dovest će do brojnih novih problema. Najvjerovatnije će gradonačelnik biti jedna, a Vijeće druga opcija, što se često pokazalo teškim ili, bolje

rečeno, nemogućim za suradnju i kvaliteten rad.

Pri tome je već i za proteklih izbora bilo jasno kako je SDP Vrbovsko stranka koja služi dijelu srpske manjine za manipuliranje. Iako se u srpskom dijelu stanovništva pretežno glasa baš za

U tekstu koji je poslan važnim čimbenicima političkog i pravnog života Hrvatske stoji, između ostalog, i ovo: "Po odredbama Zakona, nakon što bi se Vijeće konstituiralo i ako nije postignuta dovoljna zastupljenost nacionalne manjine u Gradskom vijeću, Vlada Republike Hrvatske raspisuje dopunske izbore u roku od 90 dana od konstituiranja Gradskog vijeća. Ta odredba Zakona sama po sebi već je dovoljno nelogična, jer kako se mogu raspisivati izbori za neko tijelo koje je već konstituirano? Također, nameće se pitanje, može li to tijelo imati svoje sjednice i donositi pravovaljane odluke, a posebno ako uzmemo u obzir činjenicu da predstavničko tijelo u izbornoj godini ne donosi odluke od dana raspisivanja izbora, pa sve do njegovog konstituiranja, što je u najboljem slučaju vremensko razdoblje od 3 mjeseca, a sa ovom mogućnošću raspisivanja dopunskih izbora to se razdoblje produžuje na 6 mjeseci. Ako uzmemo u obzir da je to razdoblje od gotovo pola godine, odnosno od travnja do rujna, možemo zaključiti kako je ovakav način konstituiranja predstavničkog tijela za jedinicu lokalne samouprave u kojoj se odvijaju razni procesi i realiziraju mnogobrojni projekti, u biti izgubljeno i nenadoknadivo vrijeme koje će nam stvoriti mnogobrojne gubitke", konstatira se u dopisu Grada Vrbovsko.

SDP, zanimljivo je da na prošlim izborima SDP nije imao niti jednog Srbina na prva tri mjesta svoje liste, a upravo toliko vijećničkih mjesta su i osvojili. Na mojoj pak listi, od šestoro vijećnika koji su ušli u sastav Gradskog vijeća, bilo je dvoje Srba. Siguran sam da će i sada stanje biti slično, odnosno da će se na vodeća mjesta liste SDP-a gurati ne Srbi, već Hrvati, ali oni "komšićevog" tipa. No, ni to baš nije lako jer su, primjerice, SDP-ovi vijećnici u sadašnjem sazivu pri svim bitnim točkama dnevnog reda glasovali za naše prijedloge, pa će se sad, čini mi se, morati tražiti neki puno povodljiviji i poslušniji od sadašnjih vijeć-

nika, koji nisu dozvoljavali manipuliranje.

Zbog svega toga, mislim da bi trebali svi reagirati, ponajprije pravna struka, jer su ove odluke neustavne. Ovo nije dobar potez aktualne vlasti. Ovu zakonsku odredbu nisu donijeli ni komunisti, ni socijalisti, ni Beograd, već aktualna hrvatska vlast koja ovom odlukom teško griješi i izazvat će brojne reakcije, sukobe i probleme. Ovaj članak 107. Zakona o lokalnoj samoupravi, sredinama poput Vrbovskog, a njih u Hrvatskoj ima dosta, vodi u nove, potencijalno vrlo opasne sukobe", smatra gradonačelnik Mučić.

Marinko Krmpotić

Nepravедna raspodjela državnog novca

Gradonačelnik Vrbovskog, Dražen Mučić, ove i prošle godine u nekoliko je navrata javno istupao buneći se protiv, po njegovom mišljenju, nepravedne raspodjele županijskih sredstava namijenjenih goranskim općinama i gradovima. Čelnog čovjeka Vrbovskog smetalo je to što su se dvije godine za redom sredstva iz Fonda za Gorski kotar dijelila ravnomjerno na devet dijelova, odnosno svakoj goranskoj lokalnoj samoupravi jednako. Naglašavao je da bi podjela morala biti vezana uz kriterije kao što su broj stanovnika, površina lokalne samouprave te broj projekata, jer se samo tako može osigurati razvoj. Iako je u svojim istupima Mučić ostajao sam, nije odustajao, a od svojih stavova nije odustao niti sada kada se ova formula "dajmo svima isto" ponavlja, ali ovaj puta s – državne razine.

Naime, Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova raspisuje dva natječaja koja mogu pomoći Goranima, a jedan od njih je Program podrške brdsko-planinskim područjima gdje je osigurano 25 milijuna kuna, od kojih je 9 namijenjeno Gorskom kotaru, pri čemu se svaka jedinica lokalne samouprave može javiti jednim projektom i dobiti maksimalno milijun kuna. Gradonačelnik Mučić ističe da je to nepravda prema većim sredinama: "Opet smo u situaciji da ćemo dobiti jednako novaca kao i neke male goranske općine. Primjerice, Moravice koje su dio Grada Vrbovsko veće su od nekih goranskih općina, ali ćemo bez obzira na to, mi, Moravice, Gomirje, Severin na Kupi i Lukovdol, te sva ostala mjesta na području Grada Vrbovsko, na raspolaganju imati samo milijun kuna, jednako koliko će imati i male goranske općine poput Brod Moravica, Lokvi ili Skrada.

Ovakvo nepovoljno izjednačavanje ne pomaže razvoju lokalnih samouprava već ga ugrožava, jer neki od onih koji dobiju milijun kuna neće niti znati na što ih utrošiti, jer najčešće niti nemaju projekata, a nama će itekako nedostajati sredstava za realizaciju naših projekata. Također, ovakva podjela sredstava neće motivirati one u manjim sredinama na rad i stvaranje projekata jer znaju da će prije ili kasnije "kapnuti" lijepa svota novaca iz države, pa čemu se onda truditi? Ovakva raspodjela ide na ruku samo onima koji ne rade, te motivira nered i nerad na terenu, jer će se sada oni koji rade malo ili ništa, od srca smijati onima koji rade. Upravo stoga se ozbiljno bavimo mišlju da državi predložimo da se Grad Vrbovsko razdjeli na četiri općine – Vrbovsko, Moravice, Gomirje te Severin na Kupi-Lukovdol. Jer, kad bismo imali četiri općine, ovo bi područje dobilo 4 milijuna kuna, a s postojećim stanjem ćemo dobiti samo milijun kuna, jednako koliko će dobiti Brod Moravice, Lokve, Skrad i ostale male općine. Pa neka Hrvatska umjesto 500 ima 1000 općina, kad već o svemu odlučuje politika!", zaključuje gradonačelnik Mučić, koji ovo smatra tipičnom komunističkom uravnilovkom koja je rezultat zadovoljavanja nekih političkih potreba prema nekim stranačkim okvirima i pripadnostima.

Marinko Krmpotić

Potpis Ugovora o kupoprodaji zgrade na adresi Ivana Gorana Kovačića 6, Vrbovsko, 12. siječnja 2021.

Po provedenom javnom natječaju, temeljem Odluke o odabiru ponude za kupnju nekretnine u vlasništvu Grada Vrbovskog, zgrade na adresi Vrbovsko, Ivana Gorana Kovačića 6, koju je donijelo Gradsko vijeće, gradonačelnik Grada Vrbovskog Dražen Mufić je sa Nikom Janković iz Zagreba, kao kupcem i investitorom potpisao Ugovor o kupoprodaji zgrade na adresi Ivana Gorana Kovačića 6, Vrbovsko. U njezinoj pratnji su bili Ivan Janković i Damir Derjanović, kao predstavnici investitora. Kupoprodajna cijena je ugovorena u iznosu od 501.000,00 kuna. Zbog pandemije koronavirusa, današnji potpis ugovora je, unatoč nastojanju da se održi prije, nekoliko puta bio odgađan zbog obveze samoizolacije i nemogućnosti dobivanja propusnice za dolazak na potpis ugovora.

Prema riječima predstavnika investitora, pored zgrade I. G. Kovačića 6, Vrbovsko, kupit će i susjednu zgradu u privatnom vlasništvu i investirati u zajedničko uređenje i njihovu prenamjenu u manji hotel sa minimalno 3 zvjezdice, koji će imati 36 do 40 soba i lift. Sa radovima rekonstrukcije i uređenja planira se započeti već na proljeće ove godine

jer je izrada projektne dokumentacije pri samom kraju. Očekuje se da će cijena uređenja iznositi oko 2.000.000,00 eura, a radovi će, kada krenu, biti gotovi u roku od 15 do 18 mjeseci. Investitori iza sebe imaju slične primjere izgradnje, odnosno ulaganja u manje hotele sa 3 ili 4 zvjezdice u Skradinu, Sinju i Lošinj.

Gradonačelnik je prilikom potpisa ugovora izrazio zadovoljstvo i istaknuo da je u interesu Grada Vrbovskog ulaganje u obnovu postojećih starih zgrada kako bi ih se sačuvalo od propadanja, a posebno ako se planira njihovo uređenje i višemilijunsko ulaganje u uređenje i prenamjenu u hotel sa 3 zvjezdice, jer Vrbovskom nedostaje kvalitetnih smještajnih kapaciteta kako bi se turisti koji dođu u Vrbovsko tu i zadržali neko vrijeme. A Vrbovsko ima šta za ponuditi turistima, od doline Kupe, na samo 150 mnv do Bijele kose čiji je vrh na 1258 mnv.

U zgradi na adresi I. G. Kovačića 6, Vrbovsko, bilo je ukupno 6 stanara, od kojih je grad već stambeno zbrinuo njih troje osiguravši im drugi odgovarajući smještaj, a u narednom razdoblju do predaje zgrade u posjed investitoru zbrinut će se preostalih troje stanara. ■

Vrbovsko je jedna od sredina Gorskog kotara s nizom turistički zanimljivih sadržaja, no u tom gradu još uvijek nema hotela. Uskoro neće biti tako, najavili su gradski čelnici i predstavnici privatnog ulagača potpisivanjem ugovora koji će rezultirati preuređenjem jednog stambenog objekta u hotel. Neki su lokaliteti Grada Vrbovskog dosad prepoznati kao poželjna izletišta, a izgradnja hotela, kaže gradonačelnik **Dražen Mufić**, donijet će dodatni turističko-razvojni iskorak. Vrbovskom je potreban hotel, jer ne postoje takvi turistički objekti, izostaje željena razina broja ostvarenih noćenja, a povećanje tih pokazatelja bi Vrbovsko definitivno svrstalo među bolje rangirana odredišta u turizmu Gorskog kotara. Uplatom prodajne cijene objekta od 501.000,00 kuna, pridodaje Mufić, kvalitetno će se riješiti pitanje koje muči dosadašnje korisnike zgrade.

Brz početak i završetak radova na budućem hotelu, te okvirnu vrijednost ulaganja, najavio je u ime privatne tvrtke "Bijela kosa Gorski kotar" iz Zagreba njezin predstavnik **Ivan Janković**. On je rekao kako predviđa da bi izvedba projekta mogla krenuti već krajem proljeća, a posao bi trajao 15 do 18 mjeseci. Procjenjena visina ulaganja kreće se oko 2 milijuna eura. 25 do 30 posto od iznosa početne investicije osigurava tvrtka, a ostatak bi se, bude li moguće, osigurao preko europskih fondova i banaka.

I današnji događaj potvrđuje kako Vrbovsko postaje sve zanimljivije ulagačima s potvrđenim referencama i iskustvom u izvedbi proizvodnih, turističkih i ostalih gospodarskih projekata.

Korisnici gradskih stanova dobili kvalitetniji smještaj!

Grad Vrbovsko prodao je staru višestambenu zgradu na adresi Ivana Gorana Kovačića 6, u Vrbovskom, tvrtki "Gorski kotar - Bijela kosa" u vlasništvu obitelji Janković iz Zagreba. Namjera investitora je rekonstruirati objekt i prenamjeniti ga u hotel s najmanje tri zvjezdice i kapacitetom od četrdesetak soba.

S radovima na preuređenju objekta započelo bi se u proljeće 2021. godine. Kako je zgrada do sada imala stambenu namje-

nu koristili su je najmprikladniji gradskih stanova slabijeg imovnog stanja, temeljem Ugovora o najmu stanova koji su sklopili sa Gradom. Svi stanari-najmprikladnici izrazili su pismenu suglasnost za prodaju zgrade, a time i stanova koje koriste, a Grad Vrbovsko obvezao se korisnicima stanova osigurati zamjenske stanove.

Odmah potom je pristupljeno uređenju stanova u gradskom vlasništvu i to dva stana na adresi Dokmanovići 3, Moravice i jedan stan na adresi Željeznička 1, Vrbovsko.

Adaptirani su i novouređeni stanovi koji imaju zasebne sanitarne čvorove, uređene instalacije, stolariju i koji pružaju korisnicima znatno kvalitetniji životni prostor od onog kojeg su imali u stanovima koje su koristili u zgradi Ivana Gorana Kovačića 6.

U novouređene stanove na adresi Dokmanovići 3, u Moravicama, preseljena je Smilja Milanović koja živi sama, te bračni par Manda i Miško Bolehratski.

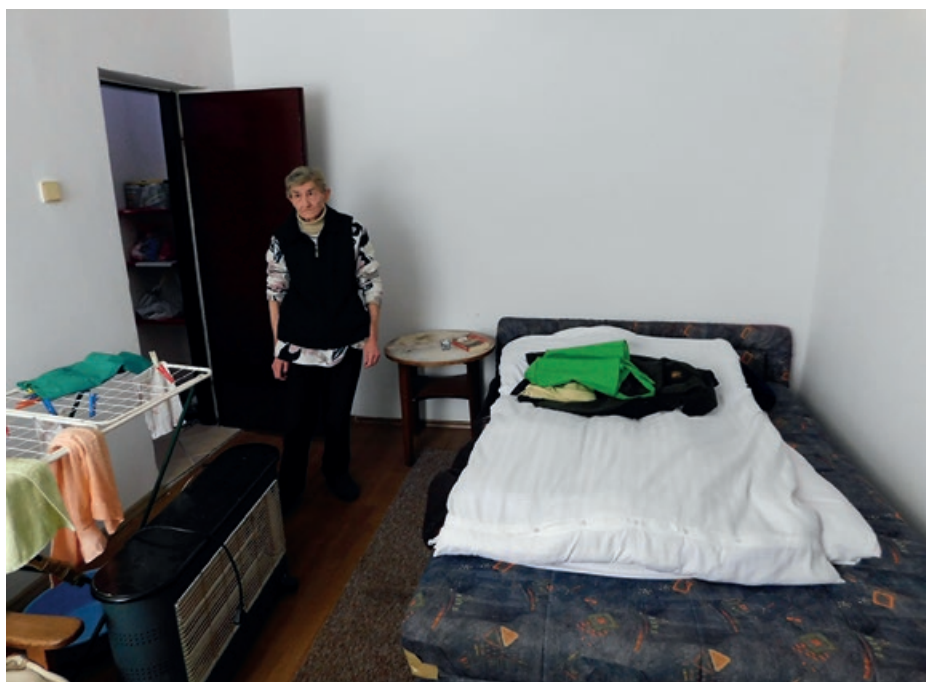
U stan na adresi Željeznička 1, u Vrbovskom, preseljen je Milenko Stjepanović koji živi sam.

Svi radovi preseljenja, od prijevoza namještaja, kućanskih aparata i ogrjevnog drva te smještaj u novouređene stanove izvršeni su u organizaciji Grada Vrbovskog putem vlastitog pogona i djelatnika javnih radova.

Za uređenje navedenih stanova utrošeno je ukupno 95.821,80 kuna.

Kako bi osigurao što kvalitetnije uvjete stanovanja korisnicima gradskih stanova, Grad Vrbovsko nastavit će s ulaganjima u objekte i stanove u svom vlasništvu.

Odsjek za komunalni sustav

Projekti Grada Vrbovskog prijavljeni za sufinanciranje od strane nadležnih Ministarstava Vlade Republike Hrvatske

Tijekom siječnja 2021. godine Grad Vrbovsko prijavio je niz projekata koji zadovoljavaju uvjete sufinanciranja nadležnih Ministarstava Vlade Republike Hrvatske, a za koje su raspisani javni pozivi.

Prema **Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU** prijavljena su tri projekta, i to:

1. Na javni poziv "**Program podrške brdsko-planinskim područjima**" prijavljen je projekt pod nazivom "Dogradnja dječjeg vrtića Bambi – Jaslice", ukupne procijenjene vrijednosti 1.835.000,00 kuna. Grad Vrbovsko aplicirao je za sufinanciranje u iznosu od 1.000.000,00 kuna, odnosno 54 % od procijenjene vrijednosti projekta. Izvedbom ovog projekta omogućila bi se dogradnja Dječjeg vrtića "Bambi" za dodatnih 130 m² uređenog prostora za prostor Jaslica.
2. Na javni poziv "**Program održivog razvoja lokalne zajednice**" prijavljen je projekt pod nazivom "Izgradnja montažne hale za jedan teniski teren", ukupne procijenjene vrijednosti 924.065,00 kuna, od čega je traženo sufinanciranje od strane Ministarstva u iznosu od 600.000,00 kuna, odnosno 65 % ukupne procijenjene vrijednosti projekta. Cilj projekta je osigurati uvjete za treniranje i natjecanje u sklopu teniskog kluba Vrbovsko tijekom cijele godine. Natkrivanjem jednog teniskog terena osiguralo bi se cjelogodišnje bavljenje tenisom kao individualnim sportom, posebno među mlađim uzrastima koji su najbrojnija skupina korisnika navedenog objekta.
3. Na javni poziv "**Program sufinanciranja provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini**" prijavljen je projekt pod nazivom "Izgradnja reciklažnog dvorišta Vrbovsko" ukupne procijenjene vrijednosti 5.288.668,54 kuna. Grad Vrbovsko je osigurao bespovratna EU sredstva za ovaj projekt u iznosu od 4.490.876,00 kuna iz europskih strukturnih i investicijskih

fondova a preko posredničkih tijela Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Prema Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU apliciran je udio od 50 % sredstava vlastitog učešća (prihvatljivih troškova) odnosno iznos od 396.253,77 kuna.

Prema **LAG-u Gorski kotar** na "Natječaj za provedbu tipa operacije 7.4.1. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovištvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu", a sukladno Odluci Gradskog vijeća Grada Vrbovskog o davanju suglasnosti za provedbu ulaganja na području Grada Vrbovskog za projekt "Opremanje doma kulture Vrbovsko" od 17. prosinca 2020. godine prijavljen je istoimeni projekt. Ukupno prihvatljivi troškovi projekta iznose 338.831,25 kuna za koje je potpora zatražena u cijelosti. Opremanje se odnosi na nabavu kino sjedalica čime bi se značajno povećala kvaliteta usluge i korištenja Doma kulture Vrbovsko.

Prema **Ministarstvu turizma i sporta** na "Natječaj za sufinanciranje izgradnje, građevinskog zahvata i opremanja sportskih građevina u 2021. godini" prijavljen je projekt pod nazivom "Završni radovi i opremanje pomoćne građevine uz teniske terene na području Grada Vrbovsko". Ukupna vrijednost projekta procijenjena je na 938.306,83 kuna, a zatraženo je sufinanciranje u iznosu od 600.516,37 kuna.

Grad Vrbovsko će i u nastavku 2021. godine aplicirati svoje razvojne projekte na sve javne pozive na kojima bude prihvatljivi prijavitelj. Važno je napomenuti da je za postojeće prijave gotovo redovito uvjet visok stupanj gotovosti projektne dokumentacije, a kojemu Grad Vrbovsko, kao lokalna samouprava, udovoljava zbog pripreme valjane dokumentacije u prijašnjim razdobljima, kao preduvjeta za kandidiranje na javne pozive.

Voditelj Odsjeka za proračun, financije i gospodarstvo, Ljubomir Cindrić, dipl. oec.

Grad Vrbovsko uputio prijedlog projekata i programa za financiranje u okviru mehanizma za oporavak i otpornost

Europska komisija je kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, odnosno povezanu krizu širokih razmjera koja teško pogađa građane, društva i gospodarstva diljem Europske unije, objavila prijedlog Instrumenta za oporavak. Mehanizam za oporavak i otpornost usmjeren je na pružanje financijske potpore reformama i pripadajućim javnim investicijama, te obuhvaća širok raspon područja ulaganja, poput socijalnih politika, zapošljavanja (turizam, poljoprivreda, IKT, građevinarstvo, energetika, trgovina, ugostiteljstvo, promet...), razvoja vještina, obrazovanja, istraživanja, razvoja i inovacija, zdravstva te javne uprave i financijskog sektora, ukoliko je u svezi s otklanjanjem prepreka u poslovnom okruženju.

Jedan od preduvjeta brze i učinkovite provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, osim detaljne analize planiranog, jest i postojanje projekata koji obuhvaćaju reformske procese i adekvatne investicije, a koji imaju cjelovitu projektnu dokumentaciju i spremni su za provedbu početkom 2021. godine.

Dodatno, sve mjere i aktivnosti preuzete od 1. veljače 2020. godine, a koje predstavljaju reforme i investicije usklađene s kriterijima i ciljevima Mehanizma za oporavak i otpornost, smatraju se također prihvatljivima i kao takvi mogu se uzeti u obzir tijekom postupka uključivanja u izradu budućeg Plana za oporavak i otpornost.

Grad Vrbovsko Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije uputio je popis od ukupno 26 projekata (uključivo i projekte poduzeća Vode d.o.o) procijenjene vrijednosti 252.148.878,00 kuna, spremnih za provedbu od 2021. godine. ■

IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE INFRASTRUKTURNE NAMJENE NA PODRUČJU GRADA VRBOVSKOG

U prosincu prošle godine u prostorijama gradske uprave Grada Vrbovskog održana je prezentacija i predaja dijela projektne dokumentacije za "Projekt rekonstrukcije infrastrukture i uređenje prometnih površina u Radničkoj ulici u Vrbovskom" i "Projekt izgradnje nogostupa i sustava oborinske odvodnje u Ulici hrvatskih branitelja - županijska cesta ŽC-5034". Prezentaciju je održao predstavnik tvrtke "PLAN-MAR" d.o.o. Laginjina 6D, Rijeka, koji je i odabran izrađivač projekta.

Projektna dokumentacija za Radničku ulicu sadrži idejni projekt, glavni i izvedbeni projekt prometnice, oborinsku odvodnju, javnu rasvjetu i EKI (elektroničku kablensku instalaciju). Ukupna vrijednost izrade projektne dokumentacije iznosi 104.375,00 kuna.

Projektna dokumentacija za Ulicu hrvatskih branitelja sadrži idejni projekt, glavni i izvedbeni projekt za prometnicu i oborinsku odvodnju. Vrijednost izrade projektne dokumentacije iznosi 61.280,00 kuna.

Jednako tako izrađuje se, i bit će proslijeđeno Upravnom odjelu za prostorno uređenje graditeljstva i zaštite okoliša Primorsko goranske županije i idejno rješenje za izmjenu i dopunu dvije faze lokacijske dozvole "Sanacija dijela Županijske ceste ŽC- 5034 ulica Dobra Vrbovsko".

Razlog izrade izmjene i dopune lokacijske dozvole su radovi koji bi se izvodili u dvije faze:

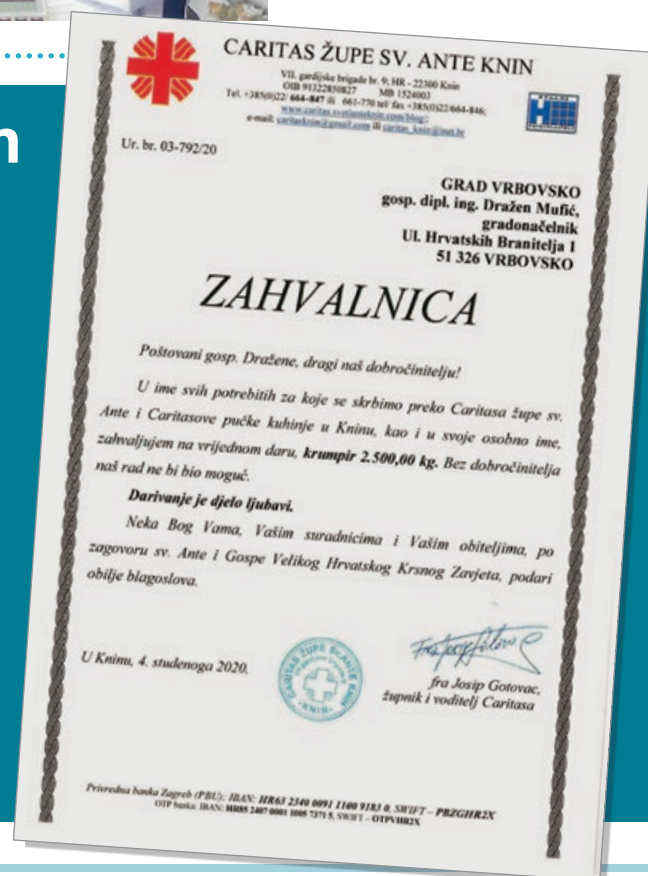
- Prva faza obuhvaća izgradnju biciklističke staze.
- Druga faza obuhvaća izgradnju pješačke staze.

Izgradnjom biciklističke i pješačke staze ne utječe se na glavnu prometnicu (ŽC 5034) i njenu rekonstrukciju, a svi projektirani elementi prometnice ostaju nepromijenjeni i važeći prema dobivenim dozvolama. Dokumentaciju izmjene i dopune lokacijske dozvole vrijednosti 42.500,00 kuna izrađuje tvrtka HERMAN PROJEKTI d.o.o., Kolavići 13, Ičići.

Odsjek za komunalni sustav

Zahvalnice Gradu Vrbovskom

U znak zahvale za donirane količine krumpira koje je Grad Vrbovsko donirao mnogobrojnim karitativnim i humanitarnim ustanovama u Hrvatskoj, prenosimo riječi hvale Caritasa župe Sv. Ante iz Knina, kao i zahvalnicu Kliničke bolnice Dubrava.

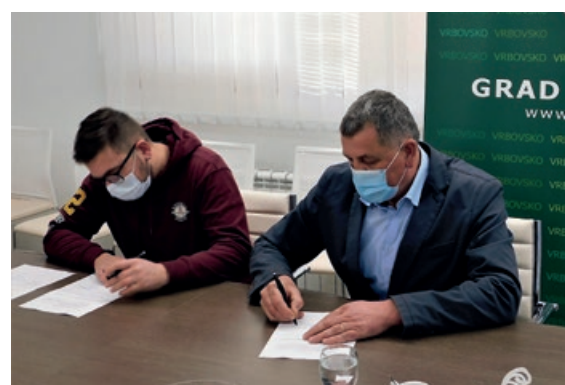
Potpisi ugovora za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji

U srijedu, 16. prosinca 2020. godine, organizirano je potpisivanje ugovora s deset obitelji s područja Grada Vrbovskog i to 5 ugovora za one koji su u zadnjih 7 godina kupili kuću na području Grada Vrbovskog i 5 ugovora za one obitelji koji će dobivenu svotu uložiti u rekonstrukciju ili adaptaciju svog postojećeg stambenog prostora, ili stambenog prostora u roditeljskim kućama. Svaka obitelj dobila je po 20.000,00 kuna bespovratnih sredstava, a sveukupno je za ovu mjeru poticanja rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji utrošeno ukupno 200.000,00 kuna. Nastavak je ovo mjere poticanja demograf-

skog razvitka na području Grada Vrbovskog koju najavljujemo i za iduću godinu, a za koju je planirano 700.000,00 kuna za razne mjere demografskog razvitka. Ove vrlo važne mjere za Grad Vrbovsko pobudile su veliki interes medija, pa su ovaj događaj popratile ekipe novinara Novog lista, Radija Rijeke, HRT-a i RTL-a.

Ovim putem pozivamo sve zainteresirane, koji imaju uvjete po našim odlukama kojima potičemo rješavanje stambenog pitanja, da već početkom godine prate web stranicu Grada Vrbovskog na kojoj će se pravovremeno objavljivati informacije o otvorenim natječajima za navedene mjere. ■

Svi koji su dobili bespovratna sredstva bili su vrlo zadovoljni. Tomislav Mamula nam je rekao kako su tih 20.000 kuna dobar vjetar u leđa: "Ja i supruga imamo troje djece i već smo krenuli u uređenje jednog dijela za djecu, a drugi će biti za nas. Naravno, za to treba novca pa nam ovih 20.000 kuna puno znači", rekao je Mamula, a slično razmišlja i njegov imenjaka Tomislav Lovrenović koji će ovaj "božićni dar" iskoristiti za uređenje verande na kući: "Hvala Gradu Vrbovskom na ovom poticaju koji će nam itekako dobro doći i u svakom slučaju pomaže nam u odluci da ovdje ostanemo živjeti i raditi", rekao je Lovrenović.

U studenom 2020. godine započeli su radovi popločavanja glavnih staza na novom dijelu groblja "Krš" u Vrbovskom, koji će se nastaviti u proljeće 2021. godine.

Radovi popločavanja na centralnom groblju izvode se u sklopu uređenja staza između grobnih polja, asfaltiranja pristupnih puteva groblja, postave LED rasvjete i sadnje ukrasnog drveća i bilja, a sve u cilju ljepšeg i urednijeg centralnog groblja i okoliša.

Novim projektom "Uređenje dijela groblja Krš" planira se izgradnja kolumbarijskog zida koji je namijenjen polaganju urni, novog pješačkog platoa oko zidova, čeličnog križa visine 5 m, kao i pješačke staze sa pješčanom podlogom širine 3,5 m, koja dolazi uzduž južne strane zahvata.

Izgradnjom kolumbarijskog zida, groblje "Krš" će se definirati kao mješovito groblje na kojem se obavljaju klasični ukopi, s tim da je omogućeno i polaganje urni pokojnika. Cijeli zahvat u prostoru planiran je južno od postojeće mrtvačnice čime će se dobiti prostor koji odiše mirom i spokojem, a posjetiteljima omogućava dostojanstveno duhovno mjesto susreta sa pokojnikom.

Odsjek za komunalni sustav

Uređenje groblja "Krš" u Vrbovskom

Podjela voćnih sadnica

S ciljem nastavka provođenja mjere poticanja sadnje i uzgoja poljoprivrednih kultura, Grad Vrbovsko je krajem 2020. godine građanima koji su podnijeli iskaz interesa za voćne sadnice u periodu od 30. srpnja 2020. do 15. rujna 2020. godine besplatno podijelio sveukupno 2500 komada voćnih sadnica. Svaka obitelj imala je pravo na 4 voćne sadnice i 2 sadnice bobiča-

stog voća. Na izboru su bile sadnice jabuke, kruške, dunje, višnje, aronije, borovnice i ribizla. Inicijativu poticanja obrade tla i sadnje i uzgoja poljoprivrednih kultura Grad Vrbovsko pokrenuo je u travnju 2020. godine i tom prigodom je građanima besplatno podijeljeno 22,5 tone krumpira te 2000 sadnica jabuka i krušaka. S navedenom mjerom nastavit će se i u 2021. godini.

Tatjana Kušić

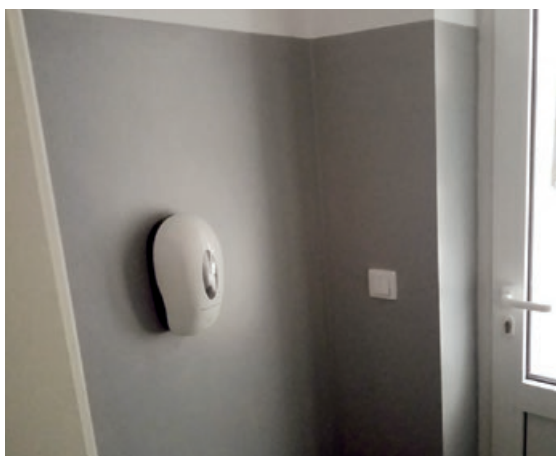
Beskontaktni toplomjeri i raspršivači za dezinfekciju ruku

U vrijeme korone, kada je zbog epidemioloških mjera potrebno više pažnje posvetiti dezinficiranju ruku, kao i mjerenju temperature, Grad Vrbovsko nabavio je beskontaktno toplomjere i beskontaktno aparate za dezinfekciju ruku i to za potrebe Doma zdravlja u Vrbovskom i Moravicama, ordinacije dr. Tihomira Umiljenovića u Vrbovskom i Gomirju, Zdravstvene njege u kući, prostora Gradske knjižnice Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, kao i Dječjeg vrtića Bambi Vrbovsko.

Pročelnica JUO Grada Vrbovskog
Marina Tonković, dipl. iur.

OBAVIJEST PODUZETNICIMA O PRODUŽENJU MJERA ZA UBLAŽAVANJE POSLJEDICA EPIDEMIJE COVID-19

Na sjednici Gradskog vijeća održanoj 17. prosinca 2020. godine, produljeno je važenje dvije odluke kojima je uvedena mogućnost za oslobađanje ili odgodu plaćanja komunalne naknade i zakupnine poduzetnika koji djeluju na području grada, i to za one djelatnosti čije je obavljanje bilo obustavljeno ili ograničeno odlukom Stožera CZ RH radi epidemije koronavirusa, koja se pojavila u proljeće 2020. godine. Navedenim mjerama se Grad Vrbovsko odrekao dijela svojih prihoda, te je nastojao pomoći u okviru svoje nadležnosti oslobađanjem

lokalnih poduzetnika od plaćanja obveza prema gradu.

Razlog produljenju mjera je ponovna epidemija koronavirusa, koja se nastavila i u jeseni i zimi 2020/2021. godine, te je odlukom Stožera CZ RH ponovno zabranjeno i ograničeno obavljanje nekih djelatnosti. Odluke se mogu pronaći na: www.vrbovsko.hr

Slijedom navedenog, prema spomenutim odlukama Gradskog vijeća, poduzetnici s područja Grada Vrbovskog koji su ujedno i obveznici plaćanja komunalne naknade i plaćanja zakupnine za gradske poslovne

prostore, a obustavljena im je djelatnost i/ili imaju poteškoća u poslovanju, mogu podnijeti popunjeni obrazac zahtjeva na adresu elektroničke pošte: info@vrbovsko.hr.

Rok za podnošenje zahtjeva je 45 dana po donošenju odluke Stožera CZ RH (28. 11. 2020.), odnosno do 11. 01. 2021. godine, a najkasnije do ukidanja Odluke Stožera CZ RH, kao i drugih odluka kojima im je obustavljeno ili ograničeno obavljanje njihove djelatnosti.

Voditelj Ureda gradonačelnika
Petar Vujnović, dipl. iur.

Sekcija
06:KO15 KO14
Smjer toka Inspekcija nizvodno

Gornje revizij. okno KO14
Donje revizij. okno KO15
Smjer Inspekcije Kanal za otpadnu vodu

Broj inspekcije 6
Datum insp. 25.11.2020.

Opća fotografija

Fotografija 028

Video 00:00:38
Udaljenost/m 2,00

Uvjeti BDA

Pozicija 1 - 12

Sekcija
13:KO15 KO14
Smjer toka Inspekcija nizvodno

Gornje revizij. okno KO14
Donje revizij. okno KO15
Smjer Inspekcije Kanal za otpadnu vodu

Broj inspekcije 13
Datum insp. 18.9.2020.

Pukotina, napuknuće, obodno, širina = 25mm; U RAČVI

Fotografija 257

Video 00:03:36
Udaljenost/m 6,50

Uvjeti BAB B B

Pozicija 10 - 2

Sanacija postojećih kolektora odvodnje i kontrolnih okna

U okviru projekta izgradnje sustava odvodnje u naselju Vrbovsko - DIO I, 2020. godine započeti su radovi na sanaciji već postojećih sanitarnih kolektora i kontrolnih okna koji su izgrađeni devedesetih godina, no do danas nisu bili u funkciji. Budući da se u narednom periodu planira započeti izgradnja mreže sustava odvodnje koji će se spojiti na već izgrađeni kolektor, bilo ga je potrebno sanirati. Prije početka izvođenja radova, kolektori u duljini od oko 600 metara, od Zagrebačke ulice, kroz dio ulice I. G. Kovačića i Stare ceste, sve do ulice Dobra, snimljeni su CCTV kamerom i ispitani na vodonepropusnost, kako bi se utvrdila potreba za sanacijom pojedinih dionica. Dionice koje nisu zadovoljile ispitivanja sanirane su kroz ove radove tehnologijom sanacije bez iskopavanja - ugradnjom PVC linera (CIPP metoda), natopljenog poliesterskom smolom, koji se pod tlakom "uvlačio" u postojeći kolektor i lijepio na stijenke cijevi. Po stvrđivanju linera na stijenkama, cijevi su u potpunosti vodonepropusne, odnosno, sanirane su sve pukotine. Ukupna vrijednost izvedenih radova za saniranih 260 m od 600 m postojećih kolektora, te sanaciju svih postojećih 26 kontrolnih okana iznosi 280.000,00 kuna bez PDV-a, od čega je 80 % sufinancirano sredstvima Hrvatskih voda, a preostalih 20 % sredstvima prikupljenim iz naknade za razvoj B.

Vode Vrbovsko d.o.o.
direktorica *Nikolina Mamula*, mag. ing. aedif.

Ugovor o uređenju ex Prometove zgrade

Gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mufić, direktorica "Vode" d.o.o. Nikolina Mamula, predstavnicima riječkih poduzeća "Premec" i "Karloline" potpisali su 25. 11. 2020. u Vrbovskom ugovor o uređenju bivše upravne zgrade poduzeća "Promet". Riječ je o 1,1 milijun kuna vrijednim radovima kojima bi bilo uređeno krovništvo te zgrade te cijeli jedan kat na kojeg bi bila smještna uprava poduzeća "Vode", rekla je Nikolina Mamula, istaknuvši kako vjeruje u realizaciju u okviru planiranih 12 mjeseci rada.

S aktivnostima krećemo dan nakon potpisivanja ugovora, a tijekom zime izvodit će se unutrašnji radovi, dok će

na proljeće u prvom planu biti uređenje krovništva, rekli su predstavnici poduzeća "Premec", najavivši kako će, ovisno o potrebama, na zgradi dnevno raditi od pet do deset ljudi. Gradonačelnik Mufić istaknuo je kako je bivša upravna zgrada poduzeća "Promet" jedna od tri zgrade koje je ove godine kupio Grad Vrbovsko s ciljem da svaku od tih zgrada preuredi i da joj novu funkciju: "Najprije krećemo s ovom zgradom jer je poduzeću "Vode" potreban kvalitetan prostor za upravu. Ostatak zgrade bismo najprije namijenili sjedištu budućeg uslužnog područja aglomeracije voda za područje Primorsko-goranske županije, za čije

bi sjedište voljeli da bude kod nas. Ukoliko ne bude tako, mi ćemo za preostale dijelove

ove zgrade pronaći neku drugu namjenu", rekao je gradonačelnik Dražen Mufić. (M.K.)

SANACIJA VODOOPSKE OD VODOSPROME SENJSKO DO STARE SUŠICE

U jesen prošle godine krenuli su prvi radovi na sanaciji cjevovoda Stara Sušica - Vodosprema Senjsko. Prve metre iskopa kanala za budući cjevovod komentirala je i Nikolina Mamula, direktorica gradske tvrtke "Vode" d.o.o., koje rukovode ovim projektom: "Nakon ovih početnih radova vezanih uz kanale uslijedit će ugrađivanje novih cijevi, i to u ukupnoj dužini od 7 km, koliko će iznositi duljina transportne i priključne cijevi - dakle, dvije cjevi. Novi cjevovod znači i potpuno nove kućne priključke, hidrantsku mrežu, glavni cjevovod, priključni cjevovod i niz drugih novosti. Sve je to bilo nužno jer je cjevovod

u tom dijelu Vrhovskog dotrajao i zaista je bila potrebna izmjena. Rok za realizaciju radova je od 16 mjeseci, a budući da je potpisan krajem lipnja 2020. godine, znači da bi posao morao biti gotov do kraja listopada 2021. godine. Već pri preuzimanju posla izvođači su najavili kako, zbog niza drugih radova, neće krenuti tijekom ljeta, već na jesen. Tehnike i radne snage imaju dovoljno i ne sumnjamo da će, tim više što smo s njima već radili, realizirati sve na vrijeme, a to znači da ćemo u jesen imati novi cjevovod od Jablana do vodospreme u Senjskom", zaključila je direktorica Nikolina Mamula.

Marinko Krmpotić

JEDAN DAN U KOMUNALCU...

Dragi korisnici javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, naručitelji odvoza glomaznog otpada, naručitelji građevinskih i zemljanih radova, naručitelji pogrebnih usluga, korisnici linijskog i povremenog prijevoza, te svi oni koji koriste infrastrukturu Grada Vrbovskog, zelene površine, nerazvrstane ceste i sve ostalo što je javno, a što po nalogu Grada održava Komunalac d.o.o., ovo je članak za Vas, da vidite tko je Komunalac d.o.o. i što mi u Komunalcu d.o.o. radimo.

Upravo iz razloga što Vam želimo približiti naš rad, zamolili smo djelatnike da opišu svoj jedan radni dan. Čitajući sve radove naših djelatnika, moramo priznati da je bilo baš lijepo vidjeti Komunalac d.o.o. kroz toliko očiju, toliko razmišljanja i jako puno truda i rada.

S obzirom da Komunalac d.o.o. ima jako velik broj djelatnosti, u ovom članku predstaviti ćemo Vam jedan radni dan u tri različite djelatnosti koje društvo Komunalac d.o.o. obavlja.

Pa krenimo u avanturu zvanu Komunalac...

"Vremenska prognoza prati se svaki dan. Ovih dana više nego prije. Diljem Lijepe naše zlo i naopako. Na Jadranu jugo i kiša, u nizinama susnježica, a u gorju snijeg. Oborine iznad godišnjih prosjeka, olujni vjetar, zatvoreni autoputovi za kamione zbog bure i snijega. Ljudima se savjetuje da ne izlaze iz kuća bez prijeke potrebe. Ali nitko od tih vrljih stručnjaka ne zna da ima ljudi koji prkose svim zakonima prirode izlažući se nesagledivim rizicima po svoje zdravlje. To su naši komunalni radnici. Tibi, mirni i samozatajni. Prkose prirodi da bi obavili posao. U svim vremenskim uvjetima. Hladnoj zimi, vrućem ljetu, kiši, magli, vjetru.

Jutro je, petnaest do sedam. Radnici užurbano pristizu na posao iz svih dijelova našega grada. Netko je veseo, netko malo pospan, netko zamišljen, ali su svi spremni da i danas odrade svoje radne zadatke na najbolji način. Malo razgovora prije početka rada i počinju pripreme za novi radni dan. Danas se dogodilo, kao i mnogo puta

do sada, da ovo nije običan radni dan kakvih je ionako u "Komunalcu" jako, jako malo. Dan je i više nego neobičan. Uz ovakve vremenske uvjete pored redovitih radnih zadataka dogodila se i jedna uobičajeno neuobičajena situacija. Uz redovan odvoz otpada sa dva kamiona, još i tri ukopa pokojnika. I to sve u jednom danu, uz čišćenje snijega, leda.. Treba se ekipirati i izvršiti sve radne zadatke. Treba rasporediti vozača i dva radnika na kamion za prikupljanje miješanog komunalnog otpada, vozača i jednog radnika na malom kamionu za prikupljanje reciklabilnog otpada, tri ekipe po dva radnika za iskop i zatrpavanje grobova. Sveukupno je potrebno jedanaest radnika da bi se svi radni zadaci obavili na zadovoljstvo naših stranki i korisnika, a i samih nas. Vodi se briga da se radnici rasporede na radne zadatke na kojima su pokazali najbolje rezultate da bi se postiglo zadovoljstvo i kvaliteta. Ali uz sve to nekolicina radnika nema vozački ispit, mali dio zbog zdravstvenih tegoba ne može izvršavati sve zadatke pa se o tome vodi posebna briga da im se ne naruši zdravstveno stanje. Radna klima i moral su na visokom nivou.

Bez obzira da li je vrijeme najbolje ili najgore, to je jedino vrijeme koje nam je dano. Netko se i šali s nastalom situacijom. "Ne dao Bog većeg zla", a drugi dobacuje: "I ovo će proći". Napravljen je raspored. Radnici su upućeni na predviđene radne zadatke koje su izvršili najbolje što su mogli. Unatoč lošim vremenskim uvjetima i povećanom opsegu posla, na kraju radnog dana nema nervoze i ljutnje. Čak štoviše, iako premoreni i ozebli, većina radnika je nasmijana i zadovoljna. Prošao je još jedan dan. Iza sebe su ostavili prijeđene kilometre i zadovoljne korisnike, što ih čini neizmjenjerno sretnima. Oni su tu na usluzi svim korisnicima, u svim vremenskim uvjetima i u svim životnim situacijama. Tu su da pomognu starijima i nemoćnima, da objasne i upute lijepu riječ, da pruže utjehu i suosjećanje ožalošćenima. Takvi su naši komunalni radnici. Tibi, marljivi i samozatajni. Uče nove vještine i prilagođavaju se situacijama. Sa svim svojim vrlinama i manama, ti dobri ljudi sa vama su 365 dana u godini. Svaki dan na raspolaganju".

Neđeljko Nikolić
Odjel komunalnih djelatnosti

... i dok naša jedanaestorica kreću u fizičke poslove, tu je i naš Milivoj koji će s još jednim djelatnikom otići po pokojnike, bilo doma, bilo u bolnicu te će pružiti podršku ožalošćenim članovima obitelji da istima olakša rastanak i da se pobrine da u tim teškim trenucima sve prođe u redu.

Malo dalje, u našem Komunalcu obavlja se i linijski prijevoz, povremeni prijevoz, prijevoz terešta, rad strojevima, pa pročitajmo kako radi naš voditelj prijevoza i njegovi dečki vozači i strojarji.

"Tako većini djelatnika dnevne obveze i brige počinju dolaskom na posao sa početkom radnog vremena u 7:00, meni kao upravitelju prijevoza u cestovnom prometu, radni dan započinje u 6:30 sa polaskom dva autobusa iz Vrbovskog koja održavaju 2 linije. Jedna, međuzupanijska se odvija na relaciji Vrbovsko – Duga Resa – Karlovac, dok druga na relaciji Vrbovsko – Brod Moravice i Brod Moravice – Vrbovsko. Obzirom da navedene linije ukupno prijeđu preko 400 kilometara dnevnom uvijek kontaktiram kolege vozače ide li sve po planu.

Dolaskom na posao gdje me uz navedene autobuse čeka još 18 vozila i nekoliko priključaka od kojih je velika većina svakodneвно "u pogonu" i obavljaju zahtjevne zadatke, tek počinju pravi izazovi. Svega tu ima, od novih i jakih vozila i priključaka pa do starijih i nemoćnih, poput bakica i djedica koji trebaju svakodnevnu pažnju i brigu, a to sve čini ovaj zadatak i meni i dečkima još zanimljivijim ali i zahtjevnijim.

Za sve što je potrebno za vozni park, bilo da je riječ o dijelovima ili osnovnim stvarima za tekuće odr-

žavanje, pišu se zahtjevnice za nabavu koje se na potpis i ovjeru nose članovima uprave kao i financijskom odjelu o kojima na kraju krajeva i ovisi kada ćemo potrebno pribaviti. Obzirom da ih na dnevnoj bazi zna biti nekoliko, mogao bi se ovaj članak zvati "Volim zahtjevnice!"

Na kraju krajeva sva vozila i strojevi odrade zacrtano i traženo pa ih nećemo previše kудiti, ali dogode se i "crni dani", kao danas kada se istovremeno dogodio kvar na nekoliko priključaka i vozila. S obzirom da se svi kvarovi i potrebe prijavljuju meni osobno, ured mi je izgledao kao čekaonica doktora opće prakse. Brzom reakcijom i zajedničkim djelovanjem, stvari su se brzo vratile u normalu i sve je išlo kao podmazano i bilo spremno za idući dan.

Zadatak po zadatak, obveza po obveza, brzo dođe kraj radno-

me danu, ali za kolege vozače autobusa još nije kraj, Branko završava u 15:15 dok Ante tek u 20:30. Tek kada se kolega Ante u 20:30 sati javi, mogu reći da su moje dnevne obveze završile i da se može "mirno zaspati.

No, brzo dođe novi dan, kada opet u pogon kreću moji, kako ih u šali volim nazivati "Transformeri" sa svojim zгодama i nezгодama!"

Silvan Ravlić, Vaš "čovjek od zahtjevnica", upravitelj prijevoza i vozno-strojnog parka

I dok vozači oprezno voze djecu u školu, pogotovo na ovakve snježne dane, tu dolazi još jedna naša služba – važna za sve stanovnike, važna za normalan život – to je naša zimska služba opisana u dva radna dana, pa pročitajmo!

"Jutro je, jako je mračno jer je to jedan od najkraćih dana u godini. Pretoplo je za ovo doba godine, klimatske promjene su učinile svoje.

Vozeći se prema Komunalcu, ne uočavam ostala vozila. Cesta je prazna, ljudi su tradicionalno spojili šta se spojiti može i koriste godišnji odmor. Ispred Komunalca svi su na broju. Pitam ih: "Dečki, jeste vidjeli prognozu? – smiju se i mrmrljaju... "Da, da..." – znaju što im je činiti, za početak montirati zimsku opremu.

Kasnije će doći po raspored i smjene za čišćenje i posipavanje ne-

razvrstanih cesta. Nisam sigurna koliko se vesele bijelom Božiću, kao ostali.

U Komunalcu klasičan radni dan, možda malo manje klasičan, jer zabrinuti korisnici zovu i žele riješiti nedoumice oko svojih računa i riješiti problem prije Nove godine. No imamo i one manje rečne korisnike koje moramo mi zvati i zamoliti ih da do 31.-og podnesu određene zahtjeve ili da dostave potrebnu dokumentaciju, kako bi se ispoštovali zakonski rokovi. Rješavamo kvarove na vozilima i mijenjamo rasporede odnosno prilagođavamo se situaciji, građevinska grupa završava i privodi radove kraju, nadamo se da neće biti ukoпа ali dežurstava se moraju odrediti, kontejneri se moraju isprazniti. I tako privodimo radni dan kraju.

Jasno ne za sve, za neke radno vrijeme tek počinje ili se nastavlja, ovisi kako gledate. Dogovaramo raspored za zimsku službu i odlazimo kući kasnije od drugih. Svima se daje do znanja da se prati vremenska prognoza i situacija na terenu u svezi snježnih padalina. Kod kuće opuštanja nema, pališ sve dostupne medije i kamere da budeš u toku... i počelo je, u samo predvečerje, prve pahulje proljeću zrakom..

Počinješ zvati unaprijed dogovorene djelatnike:

"Pozdrav, kako je? Koliko ga ima na Jablanu?"

– "Čekaj da vidim. Evo počelo se primati i sve je bijelo."

– "Ok, ok, nazovem te kasnije". – opet zoveš:

– "Ej, pozdrav, kako je? Kakvo je stanje u Moravicama?"

– "A čuj tu u centru ga nema ali gore na glavnoj ga ima par centimetara."

– "Ok, čujemo se kasnije". – i opet zoveš..

– "Pozdrav, gdje si? Jesi doma? Kakvo je stanje u Gomirju?"

– "Tu se ne prima ali gore na cesti za Kosanoviće je bijelo."

– "Ok, čujemo se kasnije". – i ponovno zoveš:

– "Halo, pozdrav, kako je u Zidihovu, Liplju? Jesi prošao preko Osojnika i Jadrca?"

– "Tu pada samo kiša ali i temperatura."

– "Ok,ok..javi kad počne padati snijeg. Čujemo se".

Nakon razgovora sa svim stratiškim raspoređenim djelatnicima, Žarko i ja obavljamo razgovor-

- "Žarko, još je rano da izlazimo, čujemo se kasnije, zovi dečke da budu spremni za tri ujutro ali vidjeti ćemo još".

- "A da, još ga nema dovoljno. Čujemo se kasnije".

Malo pričekaj pa ponoviš pozive, ništa, još nema većih promjena. Ali ne zadugo. Situacija se mijenja i oni tebe zovu povratno.

- "Nikolina, pada, pada i pri-ma se".

- "Ok, koliko ga ima?"

- "E sad, neki kažu deset cm, neki kažu pet cm, vjerojatno je ipak samo tri, ali i dalje pada.

- "Ok, Žarko pripremi dečke, izlazimo u tri sata ujutro. Bit će taman. Plužimo i posipavamo, sutra je predviđen veliki minus. Čujemo se".

Snijeg ne staje, dečki vrijedno rade i bore se sa vremenskim prilikama, ili još bolje rečeno neprilikama. Čujemo se često sa ostatkom Stožera zimske službe. Svi se brinu.

Ali, radimo to već godinama i ova- ga puta ćemo, unatoč nekim neza- dovoljnim stanovnicima, jer smo im nagurali snijeg ispred vrata, ili jer im nismo očistili blizu kuće, a nisu nas niti pustili blizu, već su stavili prepreku da ne bi stroj došao do su- sjeda i slično. Godinama se pitamo, možemo li drugačije čistiti snijeg i obaviti svoje zadatke? Mislim da ne, pogotovo kad su ovako loši vre- menski uvjeti. I tako, nakon još jed- ne slabo prospavane noći, nastav- ljamo i dnevnu smjenu kako nitko od stanovnika ne bi pretjerano osje- tio posljedice snježnih padalina. I tako, do sljedećeg puta".

Nikolina Osojnički
Član uprave društva
Komunalac d.o.o.

Puno truda, vremena, planiranja, resursa, radnika, podrške od Gra- da i svega ostalog je potrebno da bi cjelokupan sustav funkcionirao. Ovo je samo djelić onoga što mi radimo, samo djelić svemira javne službe o kojoj građani ponekad kažu i nešto ne baš lijepo, ali či- njenica je da se s (i to pogotovo u

malim mjestima) javnim služba- ma radamo, živimo, ali i umiremo. Kako bi čovjek vozio svoju supru- gu, sestru, rođakinju u bolnicu na porod, da zimi ceste nisu čiste? Kamo bi bacili djetetovu pelenu da vrijedni komunalni radnici ne prikupljaju otpad? Kako bi naša djeca išla u školu da nema linij- skog prijevoza? Kako bi se vo- zili cestama ljeti, da naši "Tran- sformeri" kako ih zove Silvan, ne malčiraju i škaraju uz cestu? Kako bi se kretali po javnim zelenim površinama, grobljima, da nema radnika koji o tome brinu? Kako bi ovaj Grad bio toliko lijep da nema naše Gradske uprave sa su- radnicima da potiču razvoj i osi- guravaju sve što je potrebno da bi tako i ostalo? I na kraju, kako bi ukopali naše najmilije? Mi smo tu s vama, budite i Vi s nama. Želi- mo Vam sve najbolje u Novoj go- dini i do sljedećeg čitanja, kada će Vas i drugi djelatnici Komunal- ca provesti kroz svoj posao i svoj radni dan.

Stefani Jadro Štefančić
Član uprave društva
Komunalac d.o.o.

Bespovratnim sredstvima do nabave novog komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpada

Komunalac d.o.o. ostvario je bespovratna financijska sredstva za nabavu novog komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpada koje je prijeko potrebno društvu Komunalac d.o.o. za što bolje i jednostavnije prikupljanje reciklabilnog otpada. Naime, od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Republike Hrvatske dobivena je obavijest da projektni prijedlog Komunalca d.o.o. "Nabava komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpada" ispunjava sve kriterije prihvatljivosti za sufinanciranje sredstvima iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Ukupno prihvatljivi troškovi projektnog prijedloga iznose 1.192.700,00 kuna, a najviši dopušteni iznos bespovratnih sredstava koji može biti dodijeljen iznosi 1.013.795,00 kuna, odnosno

85,00 %. Budući da je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Republike Hrvatske dostavilo Odluku o financiranju i sklopljen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, društvo Komunalac d.o.o. će uskoro krenuti u postupak javne nabave komunalnog vozila za odvojeno prikupljanje otpada. Provedbom ovog projekta, koji osim nabave novog vozila uključuje i promidžbene i edukativne materijale vezane za pravilno razvrstavanje komunalnog otpada, osigurat će se preduvjeti za učinkovito funkcioniranje postojeće i planirane infrastrukture za sakupljanje odvojenih komponenti komunalnog otpada, što će doprinijeti povećanju stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, kao jednog od preduvjeta smanjenja količina otpada koji se odlaze na odla-

gališta. Provedba projekta će posljedično pozitivno utjecati na zaštitu okoliša (smanjenje količine otpada na odlagalištima, izbjegavanje odlaganja otpada u okoliš, smanjenje emisija stakleničkih plinova), te pridonijeti uspostavi cjelovitog i održivog sustava gospodarstva otpadom.

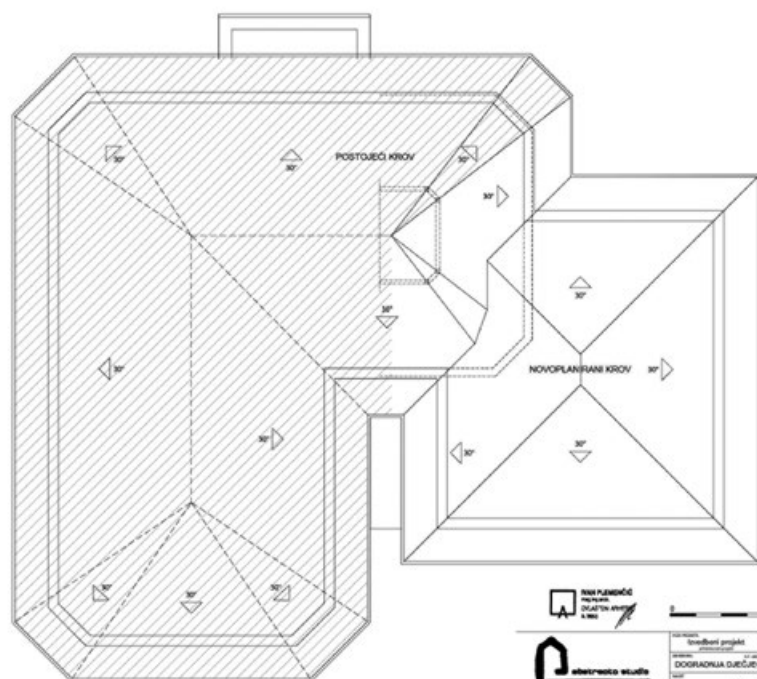
Uspjeh prijavljenog projekta i ostvarenje sufinanciranja u

tako velikom postotku predstavlja iznimno zadovoljstvo, budući da se svakim istim ili sličnim uspjehom smanjuje opterećenje na korisnike javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, odnosno na cijene građane Grada Vrbovskog.

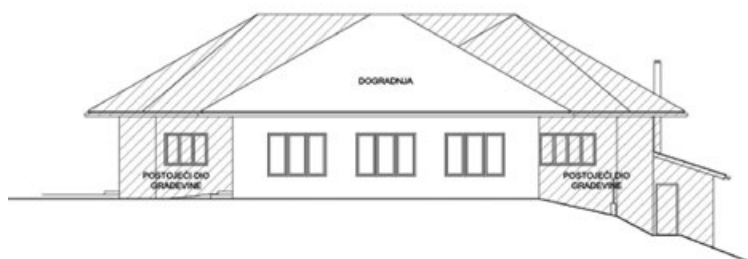
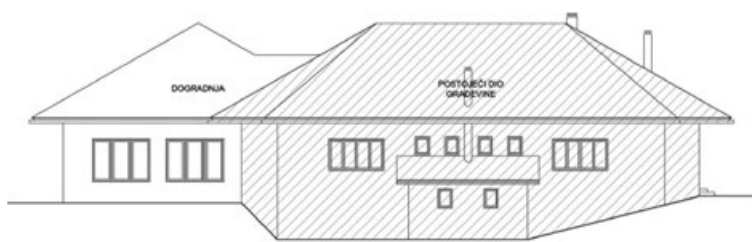
Stefani Jadro Štefančić, mag .iur.
Član uprave Komunalca d.o.o.

U 2021. – **jaslice** za naše najmlađe stanovnike

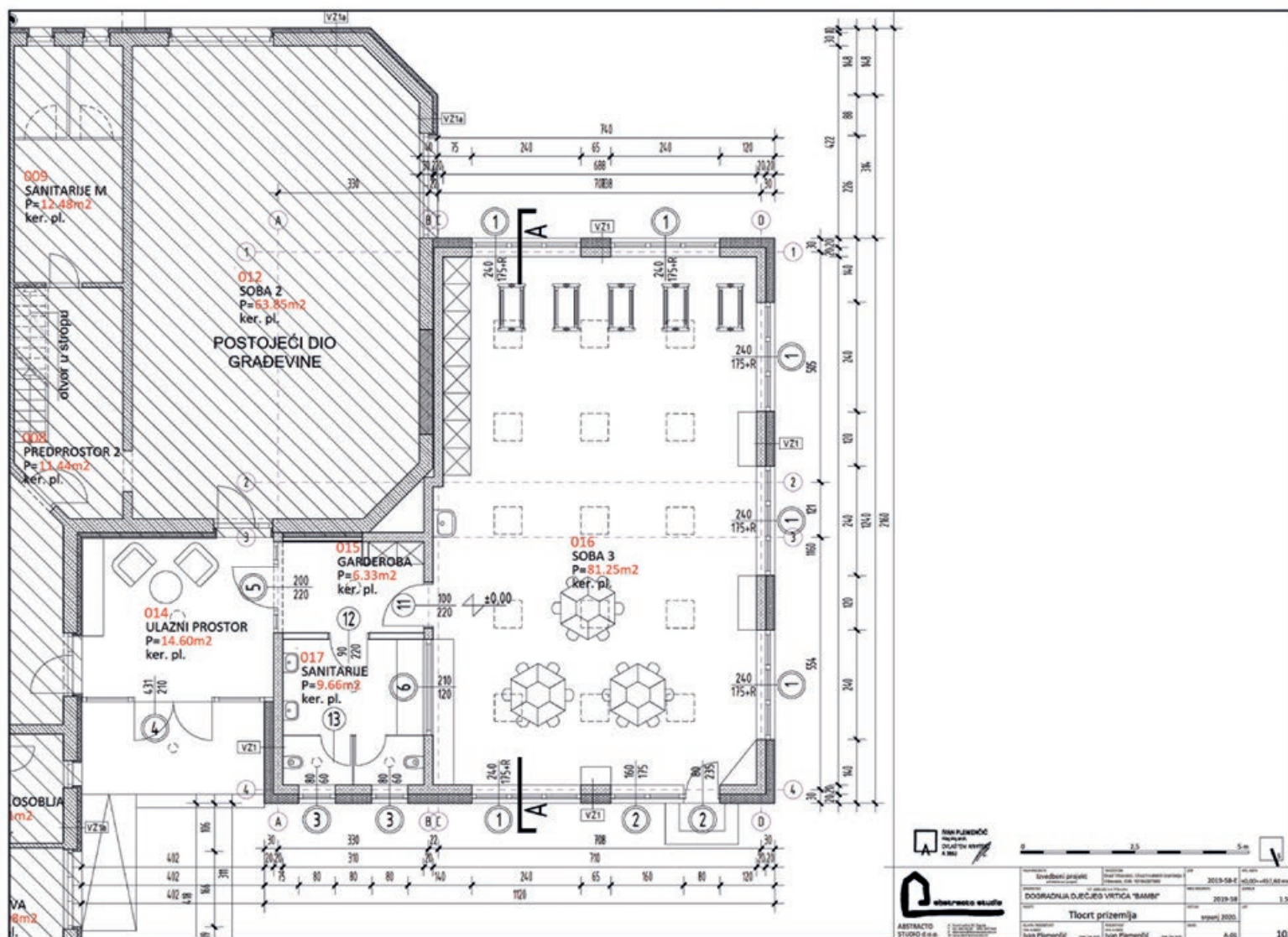

	IZVODAK IZ PROJEKTA	Naziv objekta: DOGRADNJA Dječjeg vrtića "Bambi" Datum: 2019.08.01 Mj. m. št.: 1:100 Vrsta: Tlocrt krova Datum: 2020.
	IZVODAK IZ PROJEKTA	Naziv objekta: DOGRADNJA Dječjeg vrtića "Bambi" Datum: 2019.08.01 Mj. m. št.: 1:100 Vrsta: Tlocrt krova Datum: 2020.

Ova godina će biti značajna za naše najmlađe stanovnike i za njihove roditelje po tome što će Grad Vrbovsko prvi puta dobiti jaslice.

Sve je pokrenuto kada je Grad Vrbovsko tijekom 2019. godine proveo javni iskaz interesa o potrebi izgradnje jaslica na području grada i utvrđeno je kako postoji potreba roditelja za istima. Shodno tome, Grad Vrbovsko je još 2019. godine krenuo u pripreme radnje: snimljen je te-

ren uz postojeću zgradu dječjeg vrtića, podnesen je zahtjev školi za kupnjom zemljišta za izgradnju jaslica te je naručena izrada projekta za izgradnju jaslica. Za potrebe izgradnje objekta jaslica, Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko darovala je Gradu Vrbovskom zemljište u vrijednosti od 41.900,00 kuna. U toj protuvrijednosti Grad Vrbovsko Osnovnoj školi Ivana Gorana Kovačića financira određene programe i uređenje školskih prostora,

što je i regulirano ugovorom. Za potrebe izgradnje jaslica izrađena je projektna dokumentacija temeljem koje je Grad Vrbovsko ishodovao građevinsku dozvolu za izgradnju jaslica čija je procijenjena vrijednost po troškovniku 1,9 milijuna kuna.

Po projektnoj dokumentaciji u planu je dogradnja postojeće zgrade dječjeg vrtića za jednu jasličku jedinicu sa sanitarijama i novim ulaznim predprostorom. Dogradnja se planira sa sjevero-

zapadne strane postojeće zgrade vrtića, a izgled jaslica može se vidjeti na prikazanim slikama.

Za procijenjeni trošak gradnje jaslice od 1,9 milijuna kuna, sredstva za izgradnju su osigurana u Proračunu Grada Vrbovskog, Proračunu Primorsko-goranske županije u kojem je amandmanom gradonačelnika Grada Delnica gosp. Ivice Kneževića osigurano 500.000,00 kuna. Uz to je projekt izgradnje jaslica prijavljen i na natječaj Ministarstva regio-

nalnog razvoja i fondova Europske unije u Programu podrške brdsko-planinskim područjima. Grad Vrbovsko će za izgradnju jaslica uskoro raspisati postupak javne nabave. Dovršetak izgradnje jaslica očekujemo u ovoj godini, a puštanje u rad u proljeće 2022. godine.

Pročelnica JUO Grada Vrbovskog
Marina Tonković, dipl. iur.

Kuća Mance

Do jeseni naredne godine Vrbovsko će za hrvatske prilike imati vrlo originalan i zanimljiv etno centar kojemu se naziv još ne zna, ali je sigurno da se gradi i raste oko, ljudima ovog kraja, dobro poznate Kuće Mance, smještene u naselju Senjsko. U tom naselju koje se prostire uz nekadašnju Lujzijanu, imućna vrbovščanska obitelj Mance izgradila je na samom početku 20. stoljeća (1902. godine) veliku kuću koja je zajedno s okolišem jasno pokazivala o kako bogatoj i privredno uspješnoj obitelji je riječ (pilane, stanovi).

Nakon završetka Drugog svjetskog rata komunistička je vlast tu kuću oduzela vlasnicima i silom pretvorila u društvenu imovinu, pa je vremenom došlo i do ozbiljnog propadanja tog objekta. Stanje se bitnije nije promijenilo ni nakon osamostaljenja Hrvatske, iako su postojali turistički pokušaji da se u tom objektu povremeno prezentira dio bogatog etno nasljeđa ovog kraja. Na svu sreću prije dvije-tri godine aktualna vlast Grada Vrbovskog odlučila je omisliti projekt obnove Kuće Mance i kandidirati ga za sredstva iz EU fondova. Kandidatura je vrlo kvalitetno napravljena, pa početkom ove godine Grd Vrbovsko

stječe pravo na 6,7 milijuna kuna namijenjenih obnovi tog objekta. Slijedilo je raspisivanje natječaja za izvođača radova pri čemu je najbolju ponudu imala tvrtka "Polting" d.o.o. Vrbovac, čiji radnici već marljivo rade u samoj kući i na njenom okolišu.

Gradonačelnik Vrbovskog Dražen Mučić zadovoljan je do sada ostvarenim: "Kuća obitelji Mance jedna je od povijesno najznačajnijih na području Grada Vrbovsko, a svojom veličinom, načinom gradnje i brojnošću prostorija pruža idealan prostor za predstavljanje povijesti i etno tradicije cijelog našeg kraja. Upravo zbog toga smo osmislili projekt u kojem taj prostor namjeravamo obnoviti i pretvoriti ga u društveni dom i infocentar koji će služiti i turističkoj svrsi, ali i čuvanju tradicije i povijesti našeg kraja.

Konkretno, to znači potpunu obnovu unutrašnjosti Kuće Mance, ali i velike zahvate na okućnici pri čemu će se urediti ladanjska kuća po uzoru na nekadašnju, dječje igralište i parkiralište te dvije manje zgrade (jedna dimenzija 16 x 6 m i druga 15 x 5 m) u kojima će se moći organizirati kulturno-umjetnička događanja i druženja. U samoj kući uredit će se prostori u koje ćemo smjestiti razne eksponate vezane uz prošlost našeg kraja, a kad sve

bude gotovo, potrudit ćemo se svemu dati i adekvatno ime te, naravno, organizirati razne sadržaje, priredbe i događanja kako bi taj novouređeni prostor bio u funkciji", govori gradonačelnik Mučić koji je uvjeren kako će sve ugovorom određene stavke s izvođačima radova biti ispoštovane: "Koliko vidim, radovi napreduju jako dobro, a to znači da bismo do početka ljeta imali gotove sve građevinske radove, a nakon čega slijedi unutarnje uređenje i opremanje Kuće Mance. Nadamo se otvaranju tog objekta na jesen sljedeće godine", govori gradonačelnik Mučić, a njegove riječi potvrđuje i Miroslav Zeba, šef gradilišta koji je zahvalan na lijepom vremenu: "Tako smo na kraju studenog, kad u Gorskom kotaru vrijeme zna biti loše, mi smo napravili čak i više od očekivanja, pri čemu baš zbog tih dobrih uvjeta sada intenzivno radimo na izgradnji vanjskih objekata koje ćemo, bude li nas pratilo dobro vrijeme, do kraja prosinca staviti pod krov.

Kad se vrijeme pokvari, okrenut ćemo se radu u unutrašnjosti glavne kuće u kojoj smo već obavili pripreme radove", rekao je Zeba, dodavši kako je na gradilištu svakodnevno desetak ljudi.

Marinko Krmpotić

Na žalost, krajem prošle godine smo bili svjedoci razornog potresa koji je pogodio Petrinju, Glinu, Sisak i mnoge okolne krajeve. Posljedice potresa su katastrofalne. Štete su zbrajaju u milijunima kuna, a najteže od svega je to što su stradali ljudski životi. Hrvatska je i u tim najtežim trenucima opet pokazala ujedinenost te su se skupljale velike količine hrane, vode, higijenskih potrepština, građevinskog materijala i svega što bi ljudima moglo pomoći u tim teškim trenucima.

Grad Vrbovsko je iz pričuve gradonačelnika uplatio 20.000,00 kuna i to 10.000,00 kuna na račun Sisačko-moslavačke županije te 10.000,00 kuna u državni proračun, na poseban račun za potresom pogođena područja.

VATROGASCI VRBOVSKOG NA ISPOMOĆI SANIRANJA ŠTETE OD POTRESA NA BANOVINI-PETRINJI

I vatrogasci DVD-a Vrbovsko sudjelovali su u saniranju štete u potresom pogođenim krajevima. Tako su dva tima vatrogasaca iz Vrbovskog, i to jedan tim na sanaciji šteta od potresa i otklanjanju opasnih dijelova građevina, te drugi tim s autocisternom na dostavi pitke vode ugroženim građanima raspoređeni u VOZ (VATROGASNO OPERATIVNO ZAPOVJEDNIŠTVO) Petrinja, i s danom 4. siječnja 2021. četiri vatrogasca DVD-a Vrbovsko i je-

dan vatrogasac DVD-a Lukovdol s dva vozila bili su raspoređeni na redovne zadaće u Petrinji.

Naši vatrogasci djelovali su u timu sa vatrogascima JVP Opatija i K-9 timom potražnih pasa na području Petrinje, Glinske poljane, Gore, Slane, Vrtečkoga, Nebojana i drugih sela koje se nalaze u zapadnom djelu Petrinje. Po dobivenim zapovijedima svakodnevno su se, po potrebi, vršila rušenja oštećenih dimnjaka i urušenih zidova te sanirali krovovi. Od 4. siječnja pa do 10. siječnja 2021. ukupno su na području VOZ Petrinja od strane vatrogasca Vrbovsko odrađene 72 intervencije.

I OBRTNICI IZ VRBOVSKOG ZA PETRINJU

U pomoć potresom razrušenim područjima na području Banovine uključilo se i Udruženje obrtni-

ka Vrbovsko sa svojim članovima koji su se bez mnogo razmišljanja odmah odazvali pozivu na koordiniranu akciju Hrvatske obrtničke komore. Dana 4. i 5. siječnja 2021. godine u radovima sanacije krovovišta i popravaka dimnjaka sudjelovali su obrti: Građevinski obrt "Pejaković", Stolarski obrt "Božić", Limarski obrt "Božić", Stolarski obrt "Komljenović", Limarski obrt "Rožić", Građevinski obrt "Murator", Obrt za transport

POTRES U BANOVINI

"Mužević", Ugostiteljski obrt "Pink-Panter", Ugostiteljski Obrt "Raffaello, a istima se priključio i Krovopokrivački obrt "Gradina" iz Crikvenice.

Sastave ekipa krovopokrivača i zidara činili su vlasnici obrta, njihovi djelatnici te prijatelji volonteri - sveukupno preko 35 osoba. U dva dana na području Grada Petrinje te naselja Mošćenica, Mala Gorica i Brest sanirano je preko trideset krovova te popravlje-

no više od deset dimnjaka. Obrtnici iz Vrbovskog sudjelovali su i u dostavi agregata na područjima: Strašnik, Pecki, Župić, Gora, Marinbrod, Novo Glinsko Selo, Prekopa, Majske Poljane, Brnješka, Glina, Nebojan, Stari brod, te DVD Kostajnicu i Lekenik. **Udruženje obrtnika Vrbovsko uplatilo je financijsku donaciju u iznosu od 5.000,00 kuna za humanitarnu akciju HOK-a "Obrtnici za stradale od potresa".** ■

In memoriam: Albin Canjar

Potres u Banovini ostavio je iza sebe katastrofalne posljedice i odnio ljudske živote. Mnogi su se uputili prema Petrinji, Glini i ostalim naseljima kako bi pomogli ljudima stradanim u potresu. Jedan od njih

je bio i naš sugrađanin Albin Canjar, koji je sa svojim sumještanima otišao u Petrinju, kako bi prevezao kamp kućicu svojim rođacima kojima je kuća nastradala od potresa. Na žalost, uslijed popravka krova, Albin se srušio i umro od srčanog udara. Albin je bio omiljen u društvu, vrijedan, miran i uvijek spreman pomoći

drugima. U Domovinskom ratu, u 138. brigadi, sudjelovao je od prvoga dana. I nakon rata ostao je raditi u vojsci u Delnicama, sve do mirovine, u koju je otišao prije nekoliko godina. Bio je član Dobrovoljnog va-

trogasnog društva iz Velikog Jadrča kao i Lovačkog društva Jelenski jarak iz Vrbovskog. Umro je onako kako je i proveo svoj život – pomažući drugima.

"Otišao je čovjek velikog srca...", bile su to riječi gotovo svakog tko koji je imalo poznao Albina.

Zakonske mjere početkom 2020. godine najavile su značajne promjene u ustrojstvu Turističkih zajednica s područja Gorskog kotara. Tako je najavljeno i osnivanje jedinstvene Turističke zajednice Gorskog kotara, a sukladno toj odluci i gašenje postojećih devet Turističkih zajednica. Ta je odluka realizirana sredinom prosinca 2020. godine i to činom osnivanja Skupštine Turističke zajednice Gorskog kotara te izborom i imenovanjem članova Turističkog vijeća.

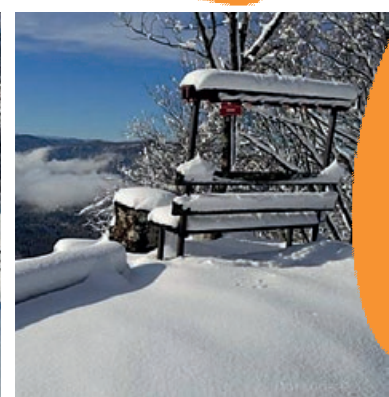
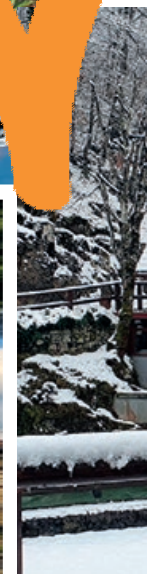
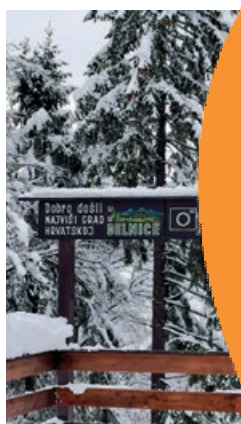
Novu Skupštinu TZGK čine predstavnici svih devet goranskih lokalnih samouprava. Ključ ulaska u Skupštinu je udio u prihodu Zajednice u koji se računaju prihodi od članarine i 25 % turističke pristojbe koju je član uplatio Zajednici u godini koja prethodi godini u kojoj se provode izbori za Skupštinu Zajednice. Skupština zajedno s njenim predsjednikom ukupno broji 15 članova, pa su tako s tri člana zastupljene Fužine i Delnice, s dva člana Ravna Gora, te s jednim članom Vrbovsko, Čabar, Brod Moravice, Lokve, Mrkopalj i Skrad.

Članovi Skupštine

Sukladno zakonskim odredbama, birani su predstavnici onih turističkih, ugostiteljskih i trgovačkih poduzeća s najvećom participacijom u приходima ostvarenim i uplaćenim s razine turističke članarine i boravišne pristojbe na području određene lokalne samouprave. Iz Fužina u sastav Skupštine TZGK-a ušli su: Marinko Kauzlarić (hotel Bitoraj), Renata Korica Vlahović (Volta) i Ivan Čavlović (INA). Predstavnici Delnica bit će: Željko Obradović (hotel Risnjak), Bruno Orešković (PC Petehovac) i Igor Rikel (Konzum). Ravnu Goru će zastupati: Valentina Marković (Tiffon) i Ivana Bajt Stepić (Marche). Vrbovsko predstavlja Stefani Jadro Štefančić (Komunalac Vrbovsko). Iz Čabra to je: Arno Jelinčić (Konzum), a iz Brod Moravica u sastav Skupštine ušla je Dolorez Kožica (Calixora). Skrad predstavlja Ines Bukovac (Ingro), članica iz Mrkoplja je Jagoda Vukušić (Japodi), a iz Lokava Marin Šubat (Gorski raj).

Predsjednik/ca Skupštine i Turističkog vijeća

Za prvog predsjednika Skupštine TZGK-a izabran je David Bregovac, načelnik Općine Fužine, aktualni predsjednik Koordinacije goranskih načelnika i gradonačelnika. Mandat predsjednika trajat će godinu dana, a obnašat će ga sljedećim redom – načelnik Općine Fužine, načelnik Općine Lokve, načelnik Općine Mrkopalj, načelnik Općine Ravna Gora, načelnik Općine Skrad, gradonačelnik Grada Vrbovskog, načelnik Općine Brod Moravice, gradonačelnik Grada Čabra te gradonačelnik Grada Delnica.

ZAJEDNICA GORSKOG KOTARA

Članovi Turističkog vijeća

Svaka lokalna samouprava predstavljena je s po jednim članom Turističkog vijeća. Prvi saziv Turističkog vijeća TZGK činit će: Zlatko Grgurić (Delnice), Romeo Marević (Ravna Gora), Tatjana Kušić (Vrbovsko), Mirjana Jurković (Čabar), Ivica Gržanić (Lokve), Dragutin Crnković (Brod Moravice), Robert Beljan (Skrad) i Roberta Starčević (Mrkopalj). Za predstavnicu TZGK-a u Skupštini TZ Kvarnera izabrana je Jelena Holenko iz Delnica.

Prve aktivnosti

Na prvoj održanoj sjednici Turističkog vijeća prihvaćen je Program rada s financijskim planom Zajednice za 2021. godine, u vrijednosti od 2.042.000,00 kuna. Veći dio sredstava planira se ostvariti iz Fonda za nedovoljno razvijena turistička područja i Fonda za udružene turističke zajednice, turističkih članarina i pristojbi gorskih lokalnih samouprava. Navedenim sredstvima realizirat će se poslovi poput: istraživanja turističkog tržišta, mjerenja učinkovitosti promidžbenih aktivnosti i razvoja turističkih proizvoda. Poseban naglasak stavit će se na marketing, promidžbu, razvoj novog branda i vizualnog identiteta kako bi se postigla veća prepoznatljivost, privukao što veći broj posjetitelja te adekvatno predstavljalo na turističkim sajmovima. Potpora će se pružati i organizaciji manifestacija te izradi dokumentacije bitne za ulaganja potencijalnih investitora, ali i kandidature turističkih projekata.

Zaposlene osobe

U 2021. godini TZGK će imati zaposlene dvije osobe - direktora/direktorice TZ-a i administratora. Natječaj za direktora/direktorice Turističkog ureda raspisan je 13. siječnja 2021. godine. Nakon isteka zakonskog roka od 8 dana Vijeće TZGK-a razmotrit će pristigle zamolbe i odlučiti o imenovanju.

Rad kroz Turističko informativne centre

Jedinice lokalne samouprave Delnice, Ravna Gora i Mrkopalj na svom će području organizirati odgovarajuće poslovanje kroz turističko-informativne centre uz preuzimanje obveze financiranja njihova cjelovitog poslovanja. Turističko-informativni centri djelovali bi u sklopu jedinstvene Turističke zajednice. Grad Vrbovsko odlučio se za model u kojem se aktivnosti vezane uz turizam obavljaju putem stručnih službi Grada Vrbovskog. Na tim poslovima je zaposlena i bivša direktorica TZ-a Grada Vrbovskog koja je uvijek dostupna za upite posjetitelja, rad s iznajmljivačima, promidžbu te organizaciju manifestacija.

Tatjana Kušić

Bistro Kamačnik – mjesto susreta ljudi i prirode

Na samom ušću Kamačnika nalazi se bistro "Kamačnik" s terasom nadvijenom nad slapovima rijeke Dobre. Jedino oko čega se stanovnici i posjetitelji ne bi lako složili jest pitanje – je li ovdje ljepše ljeti ili zimi, dok će za ponudu jela svi reći da je svaku preporuku. Pastrva sa žara, specijaliteti od divljači, deserti od borovnica, kao i druga autohtona jela Gorskog kotara ovdje se mogu dobiti svaki dan, i u dnevnoj, gablec varijanti.

Sama priroda koja se ovdje prikazuje u svoj svojoj raskoši te odlična povezanost lokacije sa Zagrebom i Rijekom čine ovo mjesto atraktivnim za organizaciju različitih zabavnih događanja tijekom cijele godine, kažu nam domaćini bistroa "Kamač-

nik" koji ovaj objekt vode od ljeta 2020. godine.

"Park prirode Kamačnik s rijekama Dobra i Kupa pravi je komadić zelenog raja, a kada tome dodamo novouređenu posjetiteljsku infrastrukturu sa šetnicom koja kroz kanjon spaja izletišta s Planinarskim domom, mogućnost najma električnih bicikala, vožnju kanuima ljeti i sanjkanje zimi, možemo reći da je ovo mjesto nepresušno nadahnuće za osmišljavanje novih doživljaja za naše goste", kaže Dražen Nikolić, voditelj bistroa "Kamačnik" i Planinarskog doma.

"Grad Vrbovsko već godinama organizira vesela kulinarska druženja uz degustacije i glazbu poput Bundevidjade, Kotlič festa, Izložbe gljiva, a od kada smo se i mi pridružili ovom neumornom timu lokalne samouprave, događanja će

biti sve više. Osim što vodi ugostiteljske objekte na Kamačniku, naša se tvrtka bavi i promocijom i organizacijom evenata. Tako ćemo paralelno s obogaćivanjem gastro ponude u bistrou te daljnjim podizanjem kvalitete smještaja u Planinarskom domu, raditi i na promociji cijele destinacije. Ovo smo ljetno u suradnji s medijskim partnerima iz 24 sata snimili video i osmislili digitalnu promociju koja je izazvala velik interes publike te posljedično dovela i nove izletnike. Dok je epidemiološka situacija to omogućavala, organizirali smo "Grilijadu" i "Gljivarski vikend", a za 2021. godinu imamo puno planova i jedva čekamo da nam okolnosti dopuste da ih realiziramo", napominje Nikolić.

"Mene se posebno dojmila akcija donacije sadnica krumpira koje je Grad Vrbovsko početkom proljetnog lockdowna podijelio svojim stanovnicima. Kad radiš nešto dobro i za korist svih, valjda te i sreća radije prati pa je krumpir nevjerojatno urodio, a i mi smo u ponudu našeg restorana uvrstili zanimljiva jela od krum-

pira - od predjela do deserta, koja su oduševila goste. Akcija sadnje doniranog krumpira, u koju se uključilo 700 obitelji, ići će i dalje te vjerujemo da ćemo ove godine turistima prezentirati još brojnija jela od ove visokokvalitetne lokalne namirnice.

Kamačnik je mjesto za aktivni odmor – šetnje, igre u prirodi i piknike za koje stalno osmišljavamo nove sezonske gastro ponude, dok za zimu razvijamo posebne ponude povezane sa sanjkanjem, skijanjem i drugim zimskim radostima. Planinarski dom raspolaže s 30 postelja i konferencijskom salom sa 60 sjedećih mjesta, saunom, vodenom masažom te svim potrebnim za ugodan boravak", nadodaje voditelj objekata Dražen Nikolić.

Do samoga ušća Kamačnika i bistroa nad njim može se doći automobilom ili autobusom, a blizina željezničke postaje na samo je 100 m od kanjona. Stoga ne postoji niti jedan valjan razlog da ovaj prelijepi kraj s endemskom faunom ne posjetite već ove zime. ■

SNJEŽNE RADOSTI

Snijeg je u Vrbovsko privukao brojne izletnike koji su uživali u sanjkanju, igrama na snijegu i boravku na svježem zraku. Otvoreno sanjkalište u Vujnovićima posebno je prikladno za obitelji s djecom. Osim urađene staze, posjetitelji

moгу uživati u ponudi autohtone hrane i pića "za van", Planinarskog doma "Kamačnik". Smještaj je u Vrbovskom moguć osim u Planinarskom domu "Kamačnik" i u nekom od drugih smještajnih kapaciteta na području Grada Vrbovskog. Sanj-

kalište će raditi svakog radnog dana i vikenda ukoliko bude dovoljno snježnog pokrivača.

Tatjana Kušić

Humanitarni rad kao način života – Crveni križ Vrbovsko

Gradsko društvo Crvenog križa Vrbovsko kao neprofitna humanitarna organizacija na području Grada Vrbovskog djeluje već pune 63 godine, od 1957. godine. Osnovni ciljevi ove neovisne, nevladine udruge su ublažavanje ljudskih patnji, unapređenje i zaštita zdravlja, poticanje i unapređenje solidarnosti, promicanje volonterstva i međusobnog pomaganja.

Aktivnosti GDCK Vrbovsko raznovrsne su: od organiziranja akcija dobrovoljnog darivanja krvi, akcija prikupljanja humanitarne pomoći, rada s djecom i mladima, poticanja solidarnosti i volonterstva u zajednici, do priprema i djelovanja u kriznim situacijama.

Dobrovoljno darivanje krvi

Jeste li znali da je krv jedini lijek koji se ne može proizvesti na

umjetan način? Jedini izvor tog lijeka su dobrovoljni darivatelji krvi kojima smo neizmjereno zahvalni.

U 2020. godini GDCK Vrbovsko organizirao je četiri akcije dobrovoljnog darivanja krvi te je unatoč pandemiji korona virusa prikupljeno više od 120 doza krvi. I u 2021. godini planirane su četiri akcije darivanja krvi i to u veljači, svibnju, kolovožu i studenom, te ovim putem pozivamo sve zdrave osobe od 18 do 65 godina da daruju krv.

Zajedničke akcije društava Crvenog križa

Društva Crvenog križa organiziraju zajedničke akcije koje provode sva društva istovremeno, a u njih se redovito uključuje i naš Crveni križ. Među njima je i svima poznata akcija "Solidarnost na djelu 2020" u kojoj smo prikupljali hranu i novac za potrebite. U akciji "Vaš dar za pravu stvar" dijelili smo pakete osobama koje su ostale bez posla u vrijeme pandemije korona virusa, a u prosincu božićne pakete djeci u sustavu socijalne skrbi na području Grada Vrbovskog.

"Za Petrinju i Sisak"

Nakon vijesti o katastrofalnom potresu u kratkom vremenu organizirali su se volonteri GDCK Vrbovsko i uz podršku Grada Vrbovsko prikupljali donacije u hrani i higijenskim potrepštinama za stanovnike pogođenih područja. Građani Vrbovskog pokazali

li su još jednom svoje veliko srce i spremnost na pomoć doniravši oko dvije tone hrane.

Godina 2020. donijela nam je mnogo izazova, no uz zajedništvo i solidarnost i najveći izazovi postaju maleni. Željeli bismo zahvaliti svim građanima koji pridonose radu Crvenog križa Vrbovsko darivanjem krvi, donacijama, slobodnim vremenom, volonterskim radom i nesebičnim pomaganjem drugima.

Prošla, 2020. godina bila je teška i nepredvidiva, ali iz nje izlazimo jači, bolji i s većim srcima, shvaćajući da pomažući drugima zapravo oplemenjujemo sebe.

Ivana Vaccino

OGRJEV ZA SOCIJALNE SLUČAJEVE

Grad Vrbovsko svake godine osigurava po nekoliko kubnih metara ogrjevnog drva za socijalne slučajeve. Naime Zakonom o socijalnoj skrbi regulirano je pravo na ostvarivanje prava na troškove ogrjeva. Tako je korisnicima zajamčene minimalne naknade Centra za socijalnu skrb priznato i pravo na troškove ogrjeva u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave. Na ovaj način zaknuti su ostali

korisnici socijalnog programa Grada Vrbovskog, a koji nisu korisnici zajamčene minimalne naknade temeljem rješenja Centra za socijalnu skrb. Obiteljima i samcima koji nisu korisnici zajamčene minimalne naknade, u studenom 2020. godine, Grad Vrbovsko podijelio je po dvije palete ogrjevnog drva za 20 obitelji.

*Pročelnica JUO Grada Vrbovskog
Marina Tonković, dipl. iur.*

BLAGDANSKO DARIVANJE DJECE - DV "Bambi" i Osnovna škola Vrbovsko

Zbog strogih epidemioloških mjera Grad Vrbovsko je ovu godinu svoje najmlađe sugrađane povodom blagdana darivao prigodnim "Kraš" paketićima putem Osnovne škole i Dječjeg vrtića. Slatki paketi uručeni su djeci koja pohađaju vrtić i osnovnu školu od 1. do 4. razrada, dok su darove za djecu koja ne pohađaju vrtić roditelji mogli preuzeti u gradskoj upravi Grada Vrbovskog.

Radost i smijeh djece donosi nam božićna čaroliju, veselite se i pogledajte galeriju naših sretnih sličica...

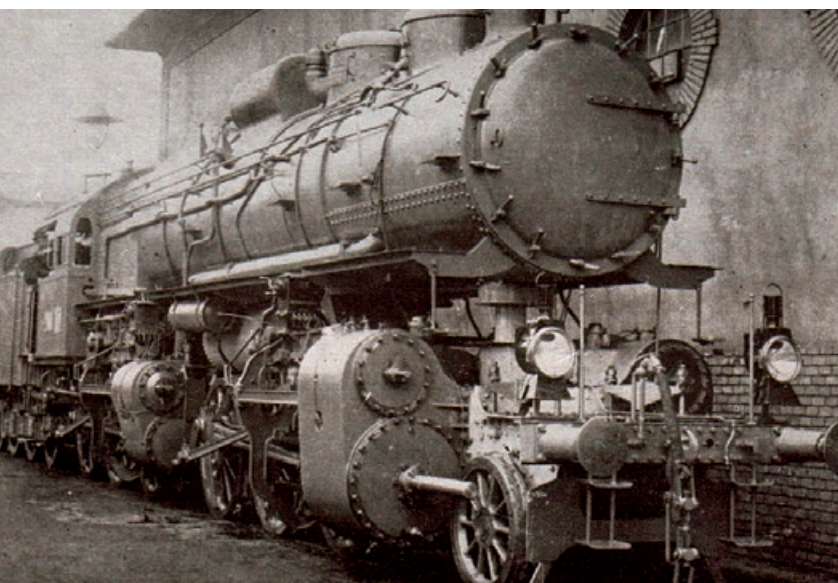
Podijeljene božićnice

U susret božićnim i novogodišnjim blagdanima Grad Vrbovsko podijelio je božićnice umirovljenicima, korisnicima zajamčene minimalne naknade, korisnicima osobne invalidnine, hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, obiteljima smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, korisnicima ustanove Centar za pomoć u kući, korisnicima Zdravstvene njege u kući, maloljetnoj djeci iz jednoroditeljskih obitelji kao i onoj bez oba roditelja, punoljetnoj djeci na redovitom školovanju iz jednoroditeljskih obitelji te maloljetnoj djeci smještenoj u udomiteljske obitelji. Također božićnice u obliku dara u naravi podijeljene su umirovljenicima starijim od 80 godina kao i teško bolesnim umirovljenicima. Božićnice su podijeljene putem poštanskih uputnica, a darovi u naravi putem naših zaposlenika na javnim radovima, zaposlenika ustanove Centar za pomoć u kući, putem Zdravstvene njege u kući kao i putem predstavnika udruga umirovljenika sa područja Grada Vrbovskog. ■

Željeznička tehnička škola Moravice

Od osnutka do jubilarne 100. obljetnice!

Tradicija i prošlost škole ogledaju se u znanju i vještinama generacija učenika koje su spoznaje stečene upravo u školi ugradile u vlastite živote. Željeznička tehnička škola Moravice ostavlja trag prepoznatljivosti u hrvatskom školstvu već 100 godina. Različiti programi, suvremena računalna oprema, nove tehnologije i izvannastavni projekti u školi i Učeničkom domu otvaraju vrata učenicima spremnim za uspješno cjeloživotno obrazovanje u 21. stoljeću.

Obljetnice su doba uspomena. Ovogodišnji 100-ti jubilej svjedoči o valjanosti i dokazanosti obrazovanja u Željezničkoj tehničkoj školi Moravice, ali i o kulturnom identitetu i svijesti naroda koji je takvu školu mogao održati. Na jednom starom "željezničarskom" stablu ova će obljetnica ostaviti još jedan god.

Prisjetimo se najvažnijih događaja u povijesti škole, koja je nerijetko mijenjala nazive, programe i prostor.

Mješovita državna građanska škola u Moravicama započinje s radom 1921. godine, a 1936. dobiva zanatsko-industrijski smjer.

Osnivanjem škole učenika u privredi bitno se mijenjaju uvjeti života i rada škole.

Za potrebe škole adaptira se željeznička stambena zgrada u kojoj je prizemno bio smješten "Željeznički konzum".

Adaptacija je trajala nekoliko godina - učionicu po učionicu.

Tako škola dobiva svoju zgradu. To je bila visoka prizemnica, građena još za vrijeme Austro-Ugarske 1873., a služila je i kao željeznička stambena zgrada.

Smještena je neposredno uz željezničku prugu u sklopu željezničke postaje.

Kontinuitet u radu željezničke tehničke škole prisutan je od 1944. godine. Željeznička industrijska škola "Marko Vučković", s tri radne jedinice (Škola, Dom i Radionica) u austro-ugarskoj zgradi uz željezničku prugu, školuje kadrove isključivo za željezničke potrebe narednih pedesetak godina.

Sezdesetih godina škola je djelovala u sklopu Željezničkog obrazovnog centra Zagreb. Praktična se nastava, osim u školskoj radionici, izvodila i u Pogonu za popravak vagona i lokomotiva.

Stručne ekskurzije su bile obavezne, a posjećivali su se industrijski strojarški pogoni u većim gradovima. Postojale su zbirke učila. Sedamdesetih i osamdesetih godina školski prostor postaje limitirajući faktor za izvođenje suvremene nastave. Školske 1977./1978. godine u pripremni stupanj upisuje se po prvi put ženska omladina. No, tada škola nije imala niti jedan verificirani program završnog stupnja za djevojke. Od školske 1983./1984. godine učenici pohađaju nastavu u novoj (današnjoj) školskoj zgradi, spojenoj s osnovnom školom.

Elektrotehnička struka uvodi se 1989. godine. Gradi se novi domski prostor kapaciteta stotinjak ležajeva (1990. godine) u neposrednoj blizini škole.

Adaptira se i oprema školska radionica za realizaciju programa strojarstvo. Informatička pismenost postaje preduvjet za suvremenu stručnu osposobljenost, pa se uređuje specijalizirana učionica i nabavljaju računala. Učionica i laboratorij za elektrotehniku opremaju se učeničkim praktičnim radovima za završni ispit, koji služe kao učila. Uz svestrano zalaganje nastavnika stručnih predmeta konstruiran je APB uređaj

s priručnim pomagalicama u specijaliziranoj učionici željezničkog prometa. U školi se realizira obrazovanje odraslih, što je vrlo zahtjevan i ozbiljan posao. Program ekonomije uveden je 1998. godine. Škola je uključena u projekt "Glasserova kvalitetna škola", s naglaskom na suradničko učenje. U učeničkom domu smješteni su učenici iz svih krajeva naše domovine. Školske radionice uključuju i praktikum novih tehnologija, opremljen CNC strojevima.

Prva generacija CNC operatera/operaterki završila je srednjoškolsko obrazovanje školske 2013./2014. godine, a stipendiranje učenika 1. razreda kasnije je omogućila zaklada "Gene Hass" američkog proizvođača strojeva.

Školske 2016./2017. godine uveden je program – zanimanje tehničar za mehatroniku, nakon čega je u školu stigao i robot STEMI, didaktički roboti te didaktički uređaji za hidrauliku, pneumatiku itd.

Učenička zadruga Eko-etno Rudač registrirana je u Hrvatskoj udruzi učeničkog zadrugarstva 2015. godine.

Željeznička tehnička škola Moravice, jedina goranska škola uključena u CARNetov pilot projekt "e-Škole: Razvoj sustava digitalne zrelosti škola", dobila je status Microsoft Showcase škole, te se našla u ekskluzivnom društvu od 850 škola diljem svijeta (18 u Hrvatskoj) prepoznatih po inovacijama u dizajniranju nastave, tj. korištenju informacijskih i

komunikacijskih tehnologija u unapređenju obrazovnog procesa. Učenički poduzetnički projekti (npr. mini meteorološka postaja) bili su uvod u obrazovnu reformu "Škola za život".

U okviru Erasmus + projekta "From Theory to Practice" učenici programa za zanimanja CNC operater i ekonomist odradili su školske 2019./2020. godine jednomjesečnu stručnu praksu u respektabilnim španjolskim tvrtkama, uz financijsku potporu Agencije za mobilnost i programe Europske unije.

Stručna usavršavanja i inozemne edukacije naših nastavnika

(Microsoftova konferencija inovativnih nastavnika u Torontu, CERN u Ženevi) izvrstan su primjer globalne intelektualne suradnje.

Djelatnici Željezničke tehničke škole Moravice, oni iz dalekih te ovih bližih vremena, utkali su svoje najplodnije godine života u tisuće učenika, koji su ovdje izgrađivali prve stručne i životne spoznaje pri izrastanju u samosvjesne mlade ljude, spremne na sva životna iskušenja i izazove modernog doba. Ponosni smo na generacije nastavnika i učenika zaslužnih što ova škola postoji i danas. Iako trenutno nemamo željezničke programe (osim u obrazovanju odraslih) očuvali smo tradiciju i suradnju s partnerima. Došli smo do impresivne 100-godišnjice!

Ne mogu ne iskazati priznanje i štovanje svakom djelatniku i učeniku škole, jer su je oni učinili takvom kakva je bila i kakva je danas. Vjerujem u sretno sutra Željezničke tehničke škole Moravice! Vjerujem da smo uspješli sačuvati duh snage, koji će nas uvijek vraćati temeljnim ishodištima obrazovanja i civilizacijskim tekovinama.

Ravnatelj:
Borivoj Dokmanović, dipl. ing.

CERN - STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA FIZIKE

Profesorica fizike u ŽTŠ Moravice Željka Vrcelj

Stručno usavršavanje u švicarskom CERN - u

Tridesetak nastavnika fizike (među kojima i autorica ovog priloga, profesorica u Željezničkoj tehničkoj školi Moravice), izabranih nakon raspisanog natječaja, u travnju 2019. stjecalo je nova znanja i eksperimentalne vještine o elementarnim česticama i svemiru u CERN-u, tj. Europskoj organizaciji za nuklearna istraživanja u Ženevi. U Hrvatsku smo se vratili kao "ambasadori" moderne fizike i astrofizike te osim u redovnoj nastavi, znanstveno-popularnim predavanjima za osnovnoškolce i srednjoškolce, kao i kolege nastavnike, ali i građane lokalne zajednice, prenosimo znanja, vlastito iskustvo i nadahnuće svemirom, uz promociju CERN-ovih istraživanja i programa. Također smo u srpnju 2020. imali priliku sudjelovati

na virtualnoj konferenciji o svjetskom znanstvenom laboratoriju s akceleratorima i detektorima čestica, i njegovim otkrićima.

Hrvatska: pridružena članica CERN - a

Hrvatskoj je 28. veljače 2019. dodijeljen status pridružene članice CERN-a, što je velik znanstveni i gospodarski iskorak. Uz mogućnost industrijske suradnje na zahtjevnom međunarodnom tržištu, te korištenje razvijenih tehnologija, hrvatski studenti, nastavnici i znanstvenici prirodoslovlja (uglavnom fizike), ali i tehnike, mogu se stručno usavršavati u CERN-u.

Fizičar, prof. dr. sc. Mirko Planinić s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, voditelj je mladih i kreativnih hrvatskih fizičara koji istražuju svemirske uvjete neposredno nakon Veli-

kog praska, a u okviru CERN-ovog projekta ALICE (A Large Ion Collider Experiment). Prof. dr. sc. Vuko Brigljević sa zagrebačkog Instituta Ruđer Bošković odrastao je i studirao fiziku u Švicarskoj, a u CERN-u je stekao bogato radno iskustvo kao istraživač. Profesor fizike na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, dr. sc. Ivica Puljak, istraživač je elementarnih čestica u CERN-u, te popularizator znanosti među mladima.

CERN-ov "National Teachers Programme"

U organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, odnosno Agencije za odgoj i obrazovanje, u suradnji s Nastavnom sekcijom Hrvatskog fizikalnog društva, te navedenim znanstvenicima, a u okviru "Hrvatskog nacionalnog programa za nastavnike u CERN-u", provode se intenzivne višednevne edukacije fizičara, uz laboratorijske demonstracije i fizikalne vježbe.

Globalna znanstvena suradnja

Smješten u Meyrinu, predgrađu Ženeve, na granici Švicarske i Francuske, CERN je utemeljen

1954. godine i izvrstan je primjer globalne suradnje u svijetu znanosti. No, CERN nije samo vodeći svjetski znanstveni centar fizike elementarnih čestica, nego i mjesto gdje su kreirane vrhunske tehnologije i inovacije s primjenom u svakodnevnom životu, medicini (korištenje akceleratora u liječenju raka), elektronici i računalstvu. Primjerice, u CERN-u je 1989. godine razvijena svjetska mreža World Wide Web, bez koje je teško zamisliti današnju komunikaciju i razmjenu informacija.

Fundamentalna fizika

U CERN-u se istražuje fundamentalna fizika, tj. temeljne sastavnice materije i svemira, odnosno kako je nastao i kako evoluirao svemir. Higgsov bozon otkriven je 2012. godine. Hrvatski prof. dr. sc. Ivica Puljak bio je voditelj istraživačkog tima od 100-tinjak svjetskih znanstvenika, koji je otkrio "božju" česticu, zagonetnu elementarnu iskonsku česticu svijeta. Škotskom teorijskom fizičaru Peteru Higgsu dodijeljena je 2013. godine Nobelova nagrada za fiziku. Međudjelovanjem s Higgsovom bozonom čestice dobivaju masu.

Obilazak CERN-a

CERN-ov muzej

U CERN-ovom muzeju postavljena je interaktivna izložba Microcosm & GLOBE, uz prikaz povijesnog razvoja CERN-a, te istraživanja elementarnih čestica.

Sinkrociklotron

Prvi CERN-ov akcelerator elementarnih čestica s modularnom frekvencijom izmjeničnog električnog polja, sinkrociklotron, konstruiran je 1957. godine, a u funkciji je i danas.

Veliki hadronski sudarač (LHC)

Najveći svjetski znanstveni instrument, LHC, simbol je CERN-a. Njegova je gradnja trajala 20-ak godina. Nalazi se u tunelu opsega 27 kilometara. Uz pomoć Velikog hadronskog sudarača, akceleratora čestica, fizičari rekonstruiraju uvjete u prvim trenucima svemira, za koji se smatra da je nastao Velikom praskom prije 14 milijardi godina.

CMS (Kompaktni mionski solenoid)

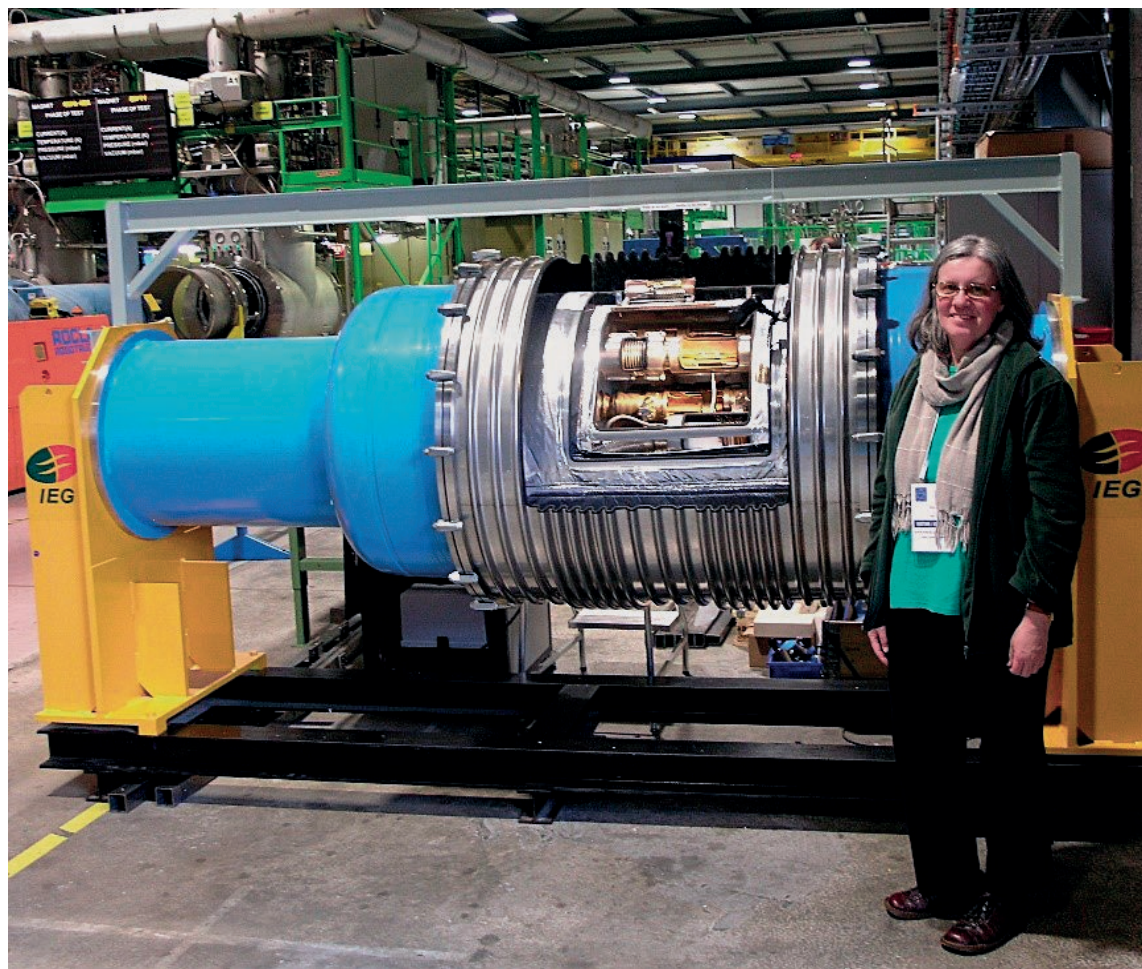
Detektor elementarnih čestica CMS, vrhunsko čudo tehnologije, i donedavno gledan samo u "dokumentarcima", nalazio se nekoliko metara od mene. Imala sam zaštitnu CERN-ovu kacigu, no ostala sam bez daha. Znanstvena fantastika postala je stvarnost! Dojam koji se ne zaboravlja! Duljina mu je 20 metara, promjer 15 metara, a masa 12.500 tona. Smješten je 100 metara ispod zemljine površine na švicarsko-francuskom tlu.

Hala za testiranje magneta

Posjetili smo i halu za testiranje magneta (SM 18, npr.) kojih u LHC-u ima oko 10.000. Za njihovo hlađenje u kriogenom centru koriste se tekući dušik i helij jer na temperaturama nižim od minus 200 °C vodiči nemaju električni otpor, a magneti lebde iznad njih, što je karakteristika supravodljivosti. Eto, CERN je odista hladno mjesto u svemiru!

Alfa magnetski spektrometar (AMS)

NASA je 2011. godine lansirala AMS (u okviru misije Space Shuttlea) na Međunarodnu svemirsku postaju ISS, nakon što je

"Ne postoji ništa što više obogaćuje i raduje od učenja!"

*dr. sc. Fabiola Gianotti,
glavna direktorica CERN-a*

u CERN-u provedeno završno ispitivanje, tj. izlaganje energetskim protonskim zrakama generiranim jednim od akceleratora čestica. Prvi je to magnetski spektrometar u svemiru, odnosno najprecizniji detektor visokoenergetskog kozmičkog zračenja, s ciljem pronalaženja i istraživanja tragova antimaterije i tamne tvari. Mjerni podaci se analiziraju u CERN-ovom operativnom Kontrolnom centru, gdje se nalazi i AMS-ov Centar za upravljanje, uz laboratorij u kojem se čuvaju identični rezervni dijelovi AMS-a.

Kontrolni centar

Računalni instrumentarij Kontrolnog centra je fascinantna.

CERN ima vlastite električne izvore i intranet. Radi se 24 sata (u tri smjene) i za vrijeme vikenda.

Radionice za nastavnike, tj. fizikalne vježbe, uz timski rad

Difuzijska maglena komora
Izradili smo difuzijsku maglenu komoru (prva je konstruirana početkom 20. stoljeća) za istraživanje elementarnih čestica visoke energije. Vodena para kondenzira se na ionima zraka, a putanje iona vide se kao bijeli tanki tragovi magle, što je dokaz postojanja atoma.

Masterclass radionica

Za vrijeme Masterclass radionice analizirali smo protone ubrza-

ne gotovo do brzine svjetlosti u kružnom LHC akceleratoru, koji se sudaraju u gigantskim detektorima čestica (CMS-u, na primjer). Ustupljeni su nam stvarni CERN-ovi podaci, te smo istraživali tragove čestica nakon sudara, naučili ih prepoznati (elektroni, čestice svjetlosti, Higgsov bozon...) i pokušali zaključiti što se događalo kada se stvarao svemir.

Hvala kolegici Davorki Radovanović, prof. engleskog jezika, koja je nakon inspirativnog interaktivnog predavanja znanstvenika Ivice Puljka u Željezničkoj tehničkoj školi Moravice (u studenom 2018.) o postanku, razvoju i budućnosti svemira i ljudske vrste, inicirala i poticala moje aktivnosti vezane uz posjet CERN-u. Također hvala ravnateljici škole Borivoju Dokmanoviću, dipl. ing. strojarstva, na razumijevanju i podršci svim mojim edukacijama i projektima. Vjerujemo da ovo stručno usavršavanje u CERN-u, uz 100-godišnju školsku tradiciju, pridonosi sve većem interesu učenika za upis u našu školu, kao i kvaliteti nastave.

Željka Vrcelj, prof. savjetnica

Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića u Vrbovskom sa svojim područnim školama (Severin na Kupi, Moravice, Gomirje i Jablan) već duži niz godina uključena je u program "Škole za Afriku". Riječ je o programu koji je pokrenut 2004. godine na inicijativu humanitarca Petera Kramera, a koji je u suradnji s nobelovcem Nelsonom Mandelom predstavio program UNICEF-u i započeo s radom. Glavna nit vodila mu je bila to da je obrazovanje ključno za budućnost afričke djece i napredak afričkih zemalja, koje, kako znamo, žive u velikom siromaštvu. Sam Kramer je kao poticaj drugima donirao 3,8 milijuna eura. Od tada taj program provode Hamburško društvo za promicanje demokracije i međunarodnog prava, Zaklada "Nelson Mandela" i kod nas UNICEF.

Hrvatska se programu priključila 2008. godine uz podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Već prvih godina provođenja, programu se pridružilo goto-

Škole za Afriku

vo 200 škola i vrtića. Naša se škola može pohvaliti činjenicom da sudjeluje u programu od samoga početka tj. od 2008. godine. S učenicima najprije razgovaramo o pravima djece, a poseban naglasak je na upoznavanju s Konvencijom o pravima djeteta. Konvenciju je Republika Hrvatska ratificirala na dan osamostaljenja, 8. listopada 1991. godine i time je pokazala da joj je dobrobit djece jedan od prioriteta te je preuzela obvezu stva-

ranja uvjeta za osiguranje i zaštitu dječjih prava.

U nastavku slijedi nekoliko pitanja koja postavljamo učenicima te razgovaramo s njima:

Koja djeca imaju najviše prava?

Dječja prava pripadaju baš svoj djeci na svijetu. Sva su prava jednako važna. Niti jedno dijete ne bi trebalo imati niti veća, niti manja prava od druge djece.

Tko djeci daje njihova prava?

Prava nisu nešto što se djeci "daje", nego nešto s čim se sva ljudska bića rađaju. Dječja prava su potrebna zato što djeca ovise o brizi odraslih i brizi vlada zemalja u kojima žive.

Tko ima pravo birati tvoje prijatelje?

Ja. Pravo djece je da sama bira ju svoje prijatelje i da se druže u grupi prijatelja, no važno je paziti da svojim ponašanjem i druženjem s prijateljima ne nanosimo štetu.

Kako djeca postaju beskućnici?

Njihove vlade ne brinu dovoljno o njima. Obveza je odraslih brinuti se o djeci. Ako to ne mogu roditelji ili rodbina, tada je brigu dužna preuzeti država. Niti jedna vlada ne bi smjela dopustiti da djeca budu beskućnici.

UNICEF nam svake godine šalje materijale i priručnike koji pomažu. Svake godine skupljamo novac za jednu od afričkih zemalja. Ove godine je to Madagaskar. U tim priručnicima imamo mnoštvo informacija o životnim uvjetima i o uvjetima obrazovanja

te zemlje. Osmišljeni su kako bi djeca postala svjesnija nejednakih mogućnosti, razvila toleranciju i empatiju te i sama postala važnim dijelom pozitivnih promjena za najranjiviju djecu.

Učenici, dok govorimo o pravima djece, nisu svjesni koliko ima djece čija se prava ne provode, ali u daljnjim aktivnostima postaju svjesniji i samim time i empatični prema afričkoj djeci.

Neke stvari uzimamo zdravo za gotovo:

- **Pristup hrani i pitkoj vodi** - u nekim dijelovima svijeta djeca nemaju pristup pitkoj vodi.
- **Prilika za školovanje i obrazovanje** - neka djeca nikada ne nauče čitati i pisati jer nemaju pristup školi ili moraju raditi kako bi njihove obitelji mogle preživjeti.
- **Dostupnost zdravstvene zaštite kada je to potrebno** - mnogi nemaju mogućnost cijepiti se i zaštititi se od raznih bolesti.

Raznoliki su načini na koji prikupljamo sredstva, a neke aktivnosti su i stalne, kao na primjer: svake godine izrađujemo čestitke i božićne ukrase koje prodajemo u školi ili na priredbama. Učiteljice su stvarno maštovite i uvijek nešto smisle kako bi skupili nešto novca. Ponekad s učenicima skupljaju plastične boce pa od toga prihoduju neku svotu novca. Prije nekoliko godina su učenici donjeli svoje igračke kojima se više ne igraju koje smo potom prodavali u školi i na lokalnoj tržnici. Od prikupljenih sredstava za 140 kuna se može osigurati olovaka i bilježnica za 35 učenika. Za 380 kuna se može osigurati 11 školskih ruksaka koji su učenicima jedna od rijetkih stvari koje posjeduju. Za samo 990 kuna može se osigurati kutija s priborom i svim materijalima potrebnima za odgojno obrazovni rad jednog učitelja s 40 učenika. Sadrži bilježnice, olovke, ploču za pisanje, didaktičke igračke, kocke i brojne druge materijale.

Odgovornost i obrazovanjem o pravima djece osnažujemo djecu i odrasle za aktivno zagovaranje dječjih prava i njihovu primjenu u obitelji, školi, lokalnoj zajednici, na nacionalnoj i globalnoj razini.

Manuela Valenčić i Biljana Ivošević

U 2020. godini Grad Vrbovsko je osigurao po 10.000,00 kuna za projekt "Što mladi žele?" u Željezničkoj tehničkoj školi kao i 10.000,00 kuna za projekt "Učenici predlažu". Cilj oba projekta bilo je uključiti učenike srednje i osnovne škole u odlučivanje o njihovim potrebama za vrijeme boravka u školi. Tako su učenici osnovne škole Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko izrazili potrebu za računalnom opremu koju je Grad Vrbovsko i nabavio, a učenici Željezničke tehničke škole izrazili su potrebu za nabavku zastora i klupa za učionice i hodnik.

Pročelnica JUO Grada Vrbovskog
Marina Tonković, dipl. iur.

Vijesti iz "Bambija"

Prosinač u grupi "Cvjetića"

Mjesec prosinač u Dječjem vrtiću "Bambi" bio je prepun veselja, radosti i dječjeg smijeha. Početkom mjeseca posjetio nas je Sveti Nikola koji je djecu razveselio raznim poklonima i darovima. Prostor našeg vrtića ukrali smo dječjim radovima, a vrijedne ručice izrađivale su mnoštvo kreativnih i maštovitih ukrasa i crteža. Provodili smo razne radionice u kojima smo izradili božićne kolačice uz pomoć kalupa s motivima, okitili smo božićna drvca unikatnim ukrasima, izrađivali smo orašare pomoću raznovrsnog materijala, te smo slikali i crtali raznim tehnikama. Pjevali smo i plesali uz najljepše božićne pjesme, djecu smo upozнали s tradicionalnim bajkama i pričama, povelili smo ih u naše kino gdje su gledali crtanе filmove. Obilježili smo dan sv. Lucije sadnjom pšenice, a svakog smo ponedjeljka palili adventsku svjećicu te otvarali prozorčice adventskog kalendara koji je kriolo slatka iznenađenja. Djeca su izrađivala čestitke koje smo darivali

dragim i posebnim osobama. Naš je vrtić bio prepun ljubavi, sreće i obasan božićnom čarolijom.

Radosti prosinca

Već od kraja studenog u skupini "Medvjedića" vladalo je uzbuđenje i iščekivanje zbog predstojećih događanja. Kako bi nas u prosincu posjetili naši dragi gosti Sveti Nikola i Djed Božićnjak s radošću smo započeli s pripremanima.

Sveti Nikola nas posebno raduje pa smo mu napisali pismo sa svojim željama. Ukrašavali smo čizmice, slikali, pjevali, recitirali te na kraju, što je i najvažnije, dobro očistili naše čizmice. Sav naš trud Sveti Nikola je nagradio slatkim poklonima.

Pripreme za Božić u našoj vrtićkoj obitelji započeli smo izradom adventskog kalendara i vjenčića. Razgovarali smo o dobroti, darivanju, odricanju i ljubavi kao vrijednostima koje bi svatko od nas trebao njegovati svakog dana. Budući da je Djed Božićnjak ipak djeci najvažniji u ovo blagdansko vrijeme, njemu smo se najviše po-

svetili. Zanimalo nas je gdje Djed Božićnjak živi, što radi kad ne nosi poklone i razne druge stvari. Malo smo istraživali, pronašli odgovore na sva naša pitanja te saznali tko su njegovi prijatelji i pomoćnici u izradi poklona. Nakon toga uslijedile su radne aktivnosti u kojima su djeca pokazala svu svoju maštovitost i spretnost te je nastalo "Selo Djeda Božićnjaka" u kojem su izradili kuću Djeda Božićnjaka, radionicu igračaka te Djedove pomoćnike - patuljke i vilenjake. Ostalo nam je još samo okititi bor i blagdansko veselje je moglo započeti.

Projekt "Pčele" u p.o. Moravice

Kod nas u vrtiću nikad nije dosadno. Radimo kao male pčele. Jedna djevojčica je početkom pedagoške godine počela u vrtiću donositi album sa sličicama Zumića. Neprestano smo ga prelistavali, komentirali sličice i čitali, a na kraju smo odlučili saznati još pokoji stvar o pčelama.

Tako smo se upustili u projekt nazvan "Pčele". Potražili smo en-

ciklopedije, časopise i knjige kako bismo saznali što više o pčelama.

Prvo smo saznali gdje pčele žive, vidjeli kako im izgleda "kuća", pa smo napravili dvije vrste košnica. Saznali smo kako se hrane, na koji način međusobno komuniciraju i što od njih dobivamo. Otkrili smo zašto su nam korisne i kako ćemo ih zaštititi. A najzanimljivija stvar koju smo naučili je bila kako se zovu mšice pčele i što one rade, tko su matica, radilice, bumbari i stršljenovi.

Izrađivali smo pčelice od slanoga tijesta, rolica papira, a napravili smo i nekoliko društvenih igara kojima se često igramo.

Jedna obitelj naših mališana nam je velikodušno posudila mnoge materijale, uključujući odjeću za pčelara i okvire sa saćama. Na taj smo način bili u prilici vidjeti kako ustvari izgleda to o čemu smo čitali.

Na dar smo dobili staklenku meda kojeg redovito dodajemo u čaj, no moramo priznati da je i na žlicu jako ukusan! Dobili smo i pravi pčelinji vosak od kojeg smo izradili mirisne svijeće kako bismo zimi uživali u plodovima rada vrijednih pčelica.

Nadamo se na proljeće posjetiti pčelara, pogledati košnice i pčele jer one zimi idu na odmor. Spavaju zimski san i sakupljaju snagu do proljeća.

Zahvala gradonačelniku

U naše vrtiće stigao je Sveti Nikola. Dobili smo darove jer smo vrijedni, pomažemo jedni drugima, volimo se igrati, pri tom i

maštati jer cijeli svijet je na našem dlanu ako to poželimo.

Zahvaljujemo se na poklonima Gradonačelniku Draženu Mufić, jer je smijeh, sreća i cika djece najdragocjenije u ovo nesvakidašnje novo-normalno vrijeme.

Prekrasne kućice iznenađenja dobili smo na poklon od Osnivača Grada Vrbovsko.

Projekt "Mali meteorolog"

Tijekom mjeseca prosinca u DV "Bambi" skupina "Cvjetići" provodila je aktivnosti i radionice na temu vremenskih oborina i padalina u kojima su naučili nove pojmove i stjecali nova znanja, istraživali i izvodili razne pokuse.

Jesen i zima nam svake godine donose mnogo padalina i oborina, te smo djecu upoznali s mrazom, ledom, rosom i maglom. Ponudeni su centri aktivnosti u kojima su mogli slikati i crtati raznim tehnikama, upoznavali su se s slovima i novim matematičkim pojmovima. Izvodili su se pokusi pomoću kojih smo proučavali kako led nastaje, što će prije led otopiti, te kako ćemo pomoću tople vode, leda i topline stvoriti maglu.

Djeca pokazuju veliki interes za aktivnosti u kojima samostalno istražuju i dolaze do novih spoznaja.

Aktivno sudjeluju i razvijaju bolju komunikaciju u skupini u kojoj je vladalo veselo i opušteno raspoloženje. ■

"Što vrtićanci žele?"

Grad Vrbovsko je u Proračunu za 2020. godinu osigurao 10.000,00 kuna za projekt "Što vrtićanci žele?" Cilj projekta bio je uključiti polaznike dječjeg vrtića u odlučivanje o tome što bi njima trebalo ili što bi oni htjeli imati u svom dječjem vrtiću. Za prvi put vrtićanci su poželjeli vrtić opremiti glazbenim kutkom kao i novim namještajem za kreativne igre.

Pročelnica JUO Grada Vrbovskog,
Marina Tonković, dipl. iur.

110 godina puhačkog orkestra DVD-a Vrbovsko

Priča o počecima puhačkog orkestra Dobrovoljnog vatrogasnog društva Vrbovsko počinje daleke 1910. kad je osnovan kao kulturno-umjetnička sekcija vatrogasnog društva koja traje već punih 110 godina. Uz pjevački zbor župe sv. Ivana Nepomuka orkestar je kulturno-umjetničko društvo sa najdužom tradicijom na području Grada Vrbovskog te je postao jedan od važnih i nezaobilaznih čimbenika amaterske glazbene kulture. U svojoj dugoj povijesti orkestar je nastupao u mnogim mjestima i gradovima diljem Lijepe naše, Slovenije i Bosne i Hercegovine te ostvario suradnju sa mnogim KUD-ovima i sličnim društvima. Nastupio je na mnogim smotrama, festivalima i natjecanjima regionalnog, a u novije vrijeme, i državnog karaktera. Neki od najvažnijih uspjeha su priznanje za najbrojniji orkestar na regionalnoj smotri u Crikvenici 1980. godine, kada je orkestar imao preko šezdeset aktivnih članova, 3. mjesto na državnom natjecanju mažoretkinja i orkestara u Lovranu 1995. godine, a u novije vrijeme tri uzastopna plasmana na završno državno natjecanje puhačkih orkestara u Novom Vinodolskom u organizaciji Hrvatskog sabora kulture (2013., 2014. i 2015.).

Članovi, predsjednici i dirigenti

U Vrbovskom gotovo da nema obitelji iz koje barem jedan član nije bio duže ili kraće vrijeme aktivan u orkestru. Kad promatramo fotografije iz starijeg razdoblja, to su uvijek bili muškarci, ali se krajem 20. i početkom 21. stoljeća omjer mijenja više u korist žena. Svi članovi orkestra su djelovali i djeluju kao volonteri te su dali svoj doprinos u skladu sa trenutnim vlastitim moguć-

nostima, talentima i društvenim okolnostima koje nisu uvijek bile naklonjene djelovanju i razvoju orkestra. U raznim fazama djelovanja orkestar je imao više ili manje članova, prosječno oko 25 glazbenika. Svoju najveću brojnost je dosegao krajem sedamdesetih godina 20. st. Među predsjednicima orkestra, od kojih su neki bili i dirigenti, posebno valja istaknuti neke od njih koji su dali svoj poseban doprinos razvoju i opstanku društva: **Emil Bo-**

žičević, predsjednik i dirigent u razdoblju prije 2. svjetskog rata; **Ivica Štefanac**, predsjednik i dirigent nakon 2. svjetskog rata koji je pokrenuo i obnovio rad društva; **Franjo Mužević**, predsjednik i dirigent od 1950.-1980. s najdužim stažem; **Jurica Šragalj**, predsjednik i dirigent od 1981.-2020. - orkestar + mažoretkinje; **Šimun Dujmović**, predsjednik od 2002. do 2020. bio je obnovitelj rada orkestra i pokretač glazbene škole. U razdoblju od 2002. do danas orkestar su vodili isključivo profesionalni akademski glazbenici sa dužim ili kraćim dirigentskim stažem koji su u tom razdoblju značajno podigli kvalitetu muziciranja orkestra. Zbog njihovog nemjerljivog doprinosa razvoju glazbene kulture ovdje ih sve poimenice spominjemo: **Nikola Poljančić Bajt** (2002.- 2010.), **Boris Kolarić** (2010.- 2013.), **Romano Hantih** (2013.- 2019.) te sadašnji dirigent **Denis Kezele** od 2019.

Glazbeno obrazovanje

U dugoj povijesti djelovanja članovi društva su glazbene vještine stjecali na tečaju unutar društva sa trajanjem od otprilike godinu dana nakon čega je uslijedilo aktivno sviranje sa stalnim učenjem. Učitelji su uglavnom bili amaterski glazbenici koji su svoje glazbeno umijeće stjecali na seminarima za dirigente u organizaciji Hrvatskog sabora kulture te kroz mukotrpan proces sa-

moučenja. Nedostatak formalnog glazbenog obrazovanja tj. glazbene škole bio je dugogodišnji hendikep za razvoj orkestra, ali i za pojedinačni razvoj talentirane mladeži koje je bilo u svim generacijama. Nažalost, istražujući povijest orkestra i odnosa lokalnih vlasti i ustanova zaduženih za obrazovanje, otkrivamo sustavni nedostatak volje i spremnosti da se takvo stanje promijeni na bolje, iako su interes i potrebe postojali. Taj hendikep je otklonjen početkom 21. stoljeća kada novo vodstvo orkestra pokreće rad glazbene škole 2003. godine u suradnji sa Glazbenom školom Karlovac. Počeci rada glazbene škole su bili mukotrpniji: nedostatak instrumenata, prostora, financija, sužen izbor učenja sviranja instrumenata (samo klavir i klarinet), sveprisutno nepovjerenje i određena razina podozrivosti. S godinama se to mijenja jer se uz pomoć različitih sponzora izvan Vrbovskog (INA, ZABA, RTL pomaže djeci, Ministarstvo kulture RH, IGH...) uspijevaju nabaviti instrumenti. Glazbena škola širi izbor instrumenata (klavir, klarinet, saksofon, truba i flauta), broj učenika ima kontinuitet i raste iz godine u godinu, a pomalo se mijenja i stav lokalnih vlasti i ustanova te se glazbeno obrazovanje i financijski podržava, a OŠ Ivana Gorana Kovačića dopušta upotrebu svog prostora za održavanje redovne nastave. Novi mladi glazbenici počinju ulaziti u orkestar te se mijenja stil i kvaliteta muziciranja i orkestar postaje prepoznatljivo i poželjno društvo za svako dijete i mladež općenito. Godine 2014. završava se suradnja sa Glazbenom školom Karlovac te sve učenike i aktivnosti preuzima

OGŠ Ive Tijardovića iz Delnica uz svesrdnu podršku Primorsko-goranske županije.

U razdoblju od 2003. do 2020. kroz glazbenu školu je prošlo više od 200 učenika iz gotovo svih naselja sa područja grada Vrbovskog. Preko 40 ih je završilo osnovnu glazbenu školu u cijelosti, nekolicina i srednju glazbenu školu te jedan učenik koji je upisao i Glazbenu akademiju u Splitu. Poseban uspjeh ovog programa je registracija Područnog odjela OGŠ Ive Tijardovića iz Delnica 2015. godine od strane Ministarstva znanosti i obrazo-

vanja RH i Upravnog odjela za školstvo Primorsko-goranske županije. Važno je istaknuti da cijeli program ima izrazitu socijalnu notu s ciljem da se glazbeno obrazovanje učini dostupnim svakom djetetu. Za vrijeme školovanja orkestar daje instrumente i prateću opremu na besplatno korištenje, a u suradnji sa lokalnom samoupravom se sufinancira školarina u visini od 50 %, a za trubu kao deficitarni instrument potpora iznosi čak 100 %. Ključni čimbenik za daljnji rad glazbene škole više nisu nedostatak instrumenata ili potpore, nego broj djece u

redovnoj školi koji nažalost, kao i u brojnim drugim ruralnim sredinama, iz godine u godinu opada.

Instrumenti i oprema

U današnje vrijeme orkestar ima solidnu bazu relativno kvalitetnih instrumenata, ali nije uvijek bilo tako. U ovako starom društvu očekivalo bi se da orkestar ima određeni povijesni fondus, ali su svjetski ratovi i neimaština nanosili dugotrajnu štetu. Tako su u razdoblju oba svjetska rata svi instrumenti bili oduzeti u vojne svrhe te nikada nisu vraćeni. Društvo je svaki put moralo kretati ispočetka ili se krpiti sa nekvalitetnim instrumentima koji su nabavljeni na različite maštovite načine iz treće ili četvrte ruke. Kako je bilo svirati na takvim instrumentima možete samo zamisliti - npr. kao kad kupite vozilo koje je već imalo više vlasnika. Češće su to bili instrumenti iz vojnih glazbi koji su išli u otpis zbog svoje starosti, a rijede novi instrumenti. Nešto novih instrumenata je nabavljeno u razdoblju od 1982. do 2020. U razdoblju od 2002. do 2020. uz velike se napore uspjelo nabaviti većinu instrumenata (trube, flaute, saksofone, tube, baritone, klarinete, udaraljke...) ali isti proces u biti nema kraja jer se svaki instrument vremenom i upotrebom troši. Kako bi im se produžio vijek trajanja jako je važno pravovremeno i kvalitetno održavanje, što u nedostatku financijskih sredstava često nije lako. Osim instrumenata važna je i prateća oprema koja je danas također u solidnom stanju: notni stalci, glazbena ploča, sklopive stolice za koncerte, fotokopirni aparat... Za javne nastupe orkestar je uvijek koristio po-

sebene uniforme koje su zadnji put izrađene 2006. godine i danas već vane za obnovom i promjenom. Lijepo odjeven orkestar, s ozbiljnim pristupom muziciranju i pod vodstvom kvalitetnog dirigenta je slika i prilika kulture lokalne zajednice.

Aktivnosti orkestra

Uz već spomenuti program glazbenog obrazovanja orkestar organizira različita kulturna događanja glazbenog karaktera od kojih neka imaju dugogodišnju tradiciju. Tu posebno ističemo budnicu za praznik rada 1. svibnja i Dan državnosti RH te Božićno-novo-

godišnji koncert koji se od 1990. u kontinuitetu održava uoči Božića, ili u vremenu između Božića i Nove godine. Prvi prekid te vrijedne tradicije se dogodio 2020. godine zbog pandemije koronavirusa zbog koje je zabranjen rad svih amaterskih kulturnih društava do daljnjega. Tijekom '90-ih uz orkestar su djelovale mažoretkinje pod vodstvom **Gordane Gerić Paulić** koje su uz orkestar ostvarile sjajne nastupe i gostovanja u ogromnom broju mjesta i gradova na različitim događanjima i manifestacijama. Tih godina su bile jedine mažoretkinje u Gorskom kotaru i jedne od prvih

vih mažori timova u Hrvatskoj koje su ostvarile odličan uspjeh na državnom natjecanju u Lovranu 1995. kad su osvojile 3. mjesto. Početkom 21. stoljeća njihova aktivnost polako jenjava. Uz budnicu i blagdanski koncert orkestar je svake godine realizirao gostovanja izvan Vrbovskog na različitim festivalima i smotrama od kojih spominjemo samo neke: međunarodni festival u Daruvaru (2016., 2017., 2019.), međunarodni festival u Stocu u BiH (2017.), međunarodni festival u Jajcu (2019.), međunarodni festival u Rovinju (2018.) te smotre vatrogasnih glazbi RH (gotovo svake godine). Osim toga ostvarena je i suradnja sa puhačkim orkestrom iz Čabra u razdoblju od 2006. do 2010., te iz Ogulina, Ravne Gore, Delnica i Karlovca. Godine 2007. je organizirana smotra puhačkih orkestara Primorsko-goranske županije, a 2010. državna smotra vatrogasnih glazbi kad je u Vrbovskom nastupilo 25 vatrogasnih orkestara. Posebno treba istaknuti i suradnju sa pjevačkim društvima "Gimpl" iz Ravne Gore, "Jekom Primorja" iz Rijeke, vokalnom skupinom "Dim" iz Delnica te brojnim vokalnim solistima koji su dali poseban pečat koncertima koje je organizirao orkestar. U suradnji sa Turističkom zajednicom od 2016. je pokrenuta revija puhačkih orkestara pod nazivom "Glazbena bundeva" u sklopu nadeklo poznate "Bunevijade". Od 2018. orkestar u suradnji sa profesionalnim komornim ansamblima iz različitih dijelova Hrvatske, a uz potporu Ministarstva kulture RH, organizira dva do tri koncerta klasične glazbe što je zanimljiv

i rijedak fenomen na području ne samo Vrbovskog, nego i Gorskog kotara.

Jesmo li sve rekli, obuhvatili sve bitno? Svakako da ne, jer prostor ne dopušta iznijeti mnoge zanimljive priče i događaje vezane za rad ovog društva koje uporno njeguje tradiciju započetu 1910. godine i pokazuje otpornost na različite promjene i nedaće koje su ga zadesile u prošlosti a koje ima potencijal da nastavi svoj rad i u novim okolnostima uzrokovanim pandemijom koronavirusa. Najveće bogatstvo orkestra su njegovi članovi, mladi i stari, bez čijeg entuzijazma, volonterškog pristupa i marljivosti ne bi bilo ničega. Nemjerljiv doprinos djelovanju društva daje Grad Vrbovsko kroz sufinanciranje aktivnosti koje orkestar predlaže i planira, a teži razvoju glazbene kulture i kulture uopće. I ovim putem se zahvaljujemo na svakoj pruženoj potpori i sluhu za potrebe društva. O brojnim prošlim i budućim aktivnostima društva informacije se mogu pronaći na www.glazba-vrbovsko.com.hr kao i na Facebook stranici orkestra.

Šimun Dujmović

U gostima: "Teatar OZ"

I ove godine uspjeli smo ugostiti jedno od naših omiljenijih kazališta- "Najmanje kazalište na svijetu - Teatar Oz" iz Brseča. Ova suradnja odvila se posredovanjem Kulturne mreže PGŽ i prema važećim epidemiološkim mjerama. Ograničen broj djece (nažalost) imalo je priliku prisustvovati izvođenju najljepše dječje božićne priče "Orašar" koju nam je dočarala glumica Mihaela Sirotnjak Železnik.

Gordana Vučinić

Virtualni sandučić

U sklopu ovogodišnjeg Adventa odlučili smo otvoriti Virtualni sandučić. U godini kada smo fizički odvojeni od mnogih sadržaja i naših bližnjih, važno je kvalitetno ispuniti slobodno vrijeme, osjetiti Božić i uživati u adventskom vremenu, a idealan način za to je da se približite za novosti iz našeg Virtualnog sandučića. Na Vaš e-mail stizale bi preporuke za čitanje iz E-fonda knjižnice, zanimljivi odlomci iz raznih književnih djela, citati, kratki osvrti na najčitanija djela u knjižnici u posljednjih mjesec dana... Ukoliko želite sudjelovati, samo pošaljite vašu e-mail adresu u inbox ili na vrbovsko.knjiznica@gmail.com

I naravno da ova lijepa aktivnost nije vezana samo uz Advent, očekujemo Vas na virtualnom druženju do nekih sigurnijih vremena na susretima u knjižnici. Ostanite nam zdravi, sretni, veseli, lijepi, zaljubljeni...

Laura Štefanac

Digitalne knjižnice za lokalni razvoj – AQ:bit

Uspješno smo realizirali i četvrtu fazu projekta primivši donaciju od osam AQ:bit uređaja za mjerenje atmosferskih varijabli. AQ:bit omogućava mjerenje pet atmosferskih varijabli: temperature, relativne vlažnosti i tlaka zraka te koncentraciju mikročestica promjera manjeg od 2,5 mikrometara. Sastavlja se korištenjem micro:bita i novog kompleta elemenata koji su dostupni u Gradskoj knjižnici Ivana Gorana Kovačića Vrbov-

sko. Knjižnica se uključila u Mjerenje atmosferskih varijabli za Grad Vrbovsko. Podaci se redovito ažuriraju i dostupni su na Karti: <http://cs.croatianmakers.hr/>

Ukoliko želite sudjelovati u mjerenju na Vašoj lokaciji, u knjižnici posudite jedan AQ:bit komplet i jedan micro:bit komplet i slijedite upute dostupne na linku: <https://izradi.croatianmakers.hr/lessons/?technology=141>.

Laura Štefanac

Kino Vrbovsko

Od prvog vikenda u listopadu započeli smo s redovitom kino prikazivačkom djelatnosti.

Po završetku radova instalacije digitalnog kinoprojektor s mogućnošću 3D projekcije, te platna dimenzija 6x3,2 m, projekta ukupne vrijednosti 439.342,50 završena je prva faza

opremanja kino doma Vrbovsko. Projekt se financirao sredstvima Ministarstva kulture i medija RH (300.000,00 kuna), Grada Vrbovsko (120.842,50 kuna) i Primorsko-goranske županije (18.500,00 kuna). Ova oprema omogućila nam je dostupnost gledanja najnovijih filmskih naslova u roku od 24 sata od njihovog plasiranja na tržište.

Za sada se svake subote prikazuju po dva filma u terminima od 17:00 i 19:30 sati.

Gordana Vučinić

4	2	7	1				6	8
		5			6	3		
		3				1		
2				1		4		
3	4			6	7		5	1
8		1		5			2	
	9					7	3	
7		4	3			2		9
	3	2		9	4	6		

Dan hrvatskih knjižnica 11.11.2020.

Hrvatsko knjižničarsko društvo ustanovilo je Dan hrvatskih knjižnica s ciljem bolje vidljivosti i prepoznatljivosti knjižnica i knjižničnih aktivnosti u javnosti. Na 37. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva, održanoj u Tuhlju 30. rujna 2010. donijeta je odluka da se 11. studenoga, na dan kada je 1960. godine Sabor NRH donio ukaz o proglašenju prvog Zakona o bibliotekama, obilježava kao Dan hrvatskih knjižnica.

Manifestacija obilježavanja Dana hrvatskih knjižnica održava se u okviru programa Mjeseca hrvatske knjige koji se ove godine održava pod motom: "Razli-staj se!"

Mi smo Dan obilježili izložbom knjiga iz našeg fonda koje su izdane krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Izložbu smo simbolično nazvali "Naši 100+ godišnjaci". Ove knjige nisu za posudbu nego ih možete prelistati u prostoru knjižnice i čitaonice.

Gordana Vučinić

TOP 5

ODRASLI

1. J. Kosor: Premijerka: zapisci one koja nije htjela biti zapisničarka
2. L. Strange: Tajna Slavujeve šume
3. D. Owens: Djevojka iz močvare
4. C. Cleeton: Kuba mojih snova
5. E. Hilderbrand: Savršen par

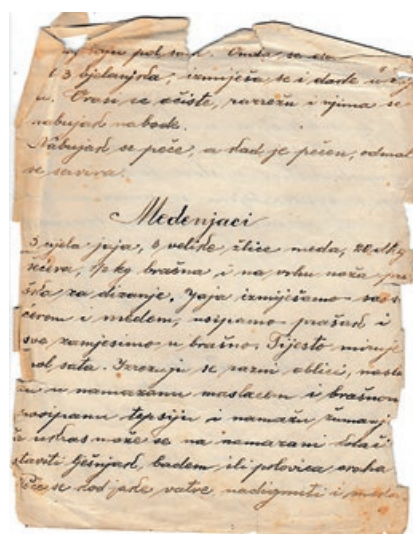
DJECA

1. I. B. Mažuranić: Priče iz davnine
2. J. Cvenić: Čvrsto drži joystick
3. M. Lovrak: Družba Pere Kvržice
4. T. Gjurković, T. Knežević: Kad je ljut, zeko se ozlijedi
5. I. B. Mažuranić: Čudnovate zgode šegrta Hlapića

Rješenje

4	2	7	1	3	9	5	6	8
9	1	5	8	7	6	3	4	2
6	8	3	5	4	2	1	9	7
2	5	6	9	1	8	4	7	3
3	4	9	2	6	7	8	5	1
8	7	1	4	5	3	9	2	6
5	9	8	6	2	1	7	3	4
7	6	4	3	8	5	2	1	9
1	3	2	7	9	4	6	8	5

Što se u Vrbovskom jelo prije 100 godina

Kuharica stara više od stotinu godina pobudila je i interes portala "Vilicom kroz Hrvatsku". S Valentinom Vukadinović razgovarali su i kuharicu listali Kasandra Draganić i Domagoj Jakopović Ribafish koje je posebno oduševio fenomenalan recept za krafne...

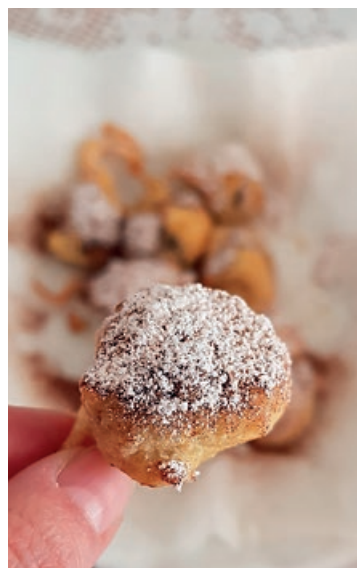
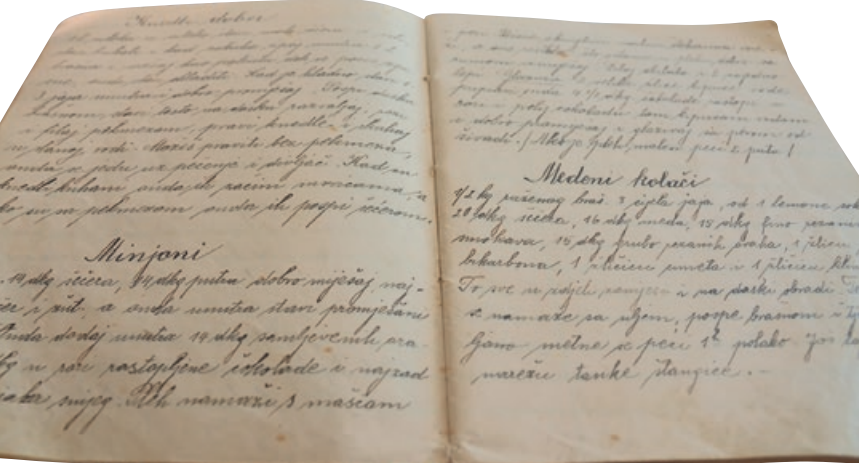
Doba božićnih blagdana je vrijeme kada se često sjetimo i prošlosti, bolje reći onih ljudi kojih više nema, ali su svojim postojanjem itekako bitni za ovo što smo mi danas i što danas imamo. Baš u skladu s tim, iz Vrbovskog nam dolazi jedna lijepa nostalgичna i svake pažnje vrijedna priča čiji su akteri Valentina Vukadinović i njen suprug Stanko Majetić. Njih dvoje su odlučili prije nekoliko godina odlučili živjeti u staroj kući Stankovog strica Mladena Majetića, i ne ići u izmjenjenu i promjenu, već u što većoj

mjeri sačuvati izgled te lijepe stare kuće koja je nekada bilo prenoćište s gostionom i restoranom. Tako su u dijelu u kojem sada žive uredili sve "po starinski", a tijekom brojnih radova našli su na pravo malo etno blago: dvije bilježnice sa zapisima receptata koje je pred više od sto godina marljivo zapisivala Marija Merica Majetić, sestra Stanka Majetića, najstarije dijete u obitelji.

Krasopisom i starinskim perom opisani recepti odmah su privukli pažnju supružnika, posebno Valentine, koja se inače vrlo uspješno bavi umjetničkom fotografijom i iza koje je već ne-

Foto: Kasandra Draganić

Vanilijasti kifli

Primjesa: 20 dkg brašna, 14 dkg maslaca, ribani bademi, šalica Dr. Oetker praška za pecivo, 10 dkg šećera te jedan omot vanilijinog šećera

Zgotovljavanje: Učini tijesto iz maslaca, badema, brašna, šećera, mlijeka i praška za pecivo. Iz toga učini kifle, metni ih u omašten kalup i polagano peci na umjerenoj vatri. Još vruće kifle povaljaj u vanilijin šećer.

Foto: Kasandra Draganić

Kuću u kojoj živimo naslijedio je moj suprug Stanislav Majetić od svog strica Mladena Majetića. Kuća je vrlo stara i zanimljive povijesti. Ne znamo točno kada je izgrađena, ali posjedujemo pismo u kojem se navodi da ju je pradjed Ivan Majetić kupio 1903. godine od firme Holzmanufaktur Vrbovsko. Ivan Majetić je 1890-ih sa suprugom Franciskom otišao u SAD u Chicago "trbuhom za kruhom". Nakon nekoliko godina fizičkog rada uspjeli su uštedjeti, i svoj imetak uložili u otvaranje Saloona Majetich te trgovine živežnim namirnicama. Nakon prvog saloona, otvрили su još dva. Fotografije iz tog vremena izgledaju kao iz filmova. No, kada je nastupila prohibicija, obitelj je odlučila kupiti imanje i kuće, te se vratiti u Vrbovsko. U ovoj kući je pradjed Ivan 1910. otvorio gostionu. Po zapisima, gostiona je bila omiljeno okupljalište elitnijeg društva te se u njoj dobro jelo. Prabaka Franciska je bila vrsna kuharica. Bilježnice s receptima, kuharice, vjerojatno potječu iz tog razdoblja. Jedna od bilježnica na koricama je naslovljena Kuharica Marije Majetić.

Obje kuharice su pisane krasopisom. U njima se nalazi nekoliko različitih rukopisa pa pretpostavljamo da su pripadale prabaki Franciski i Mariji, Merici kako su je od milja zvali. Recepti su raznovrsni te sadrže jela od mesa, priloge, salate i mnoštvo recepata za slastice. Zapisani su i recepti za pripremu zimnice, piva i sapuna. Neki nazivi jela te nazivi sastojaka su neobični pa tako imamo kunerol (kokosova masnoća), kipfli, rajndlika (posuda), abtrajbati (izraditi, imiksati), rozbraten (pečenje) i slično.

koliko izložbi: "Naravno da su me privukli ti starinski recepti, stariji i više od sto godina, jer je Merica sigurno bilježila tradicionalne recepte ovog kraja koji su postojali stoljećima. Posebno mi je zanimljiv bio rukopis, bolje rečeno krasopis, koji zaista djeluje posebno i nesvakidašnje. Uz taj lijepi dodir s prošlošću privukli su me i sami recepti kojih je mnogo u te dvije bilježnice i vrlo su raznovrsni, od kolača, preko klasičnih jela, pa sve do zimnice.

Naravno, pokušala sam, pa i uspjela, neke od tih recepata i realizirati te sam ostala oduševlje-

na, recimo, receptom za krafne koje su mi izvrsno ispale. Tijesto za krafne mora se tri puta dizati, a u prostoriji ne smije biti propuha. U njih idu samo žumanjci. Krafne se odmah njima pune i tako punjene se dignu te prže na masni poklopljene. Ima još brojnih zanimljivih recepata, kao što su ratna torta i ratni kolač, koji su očigledno nastajali u teškim danima, zatim pržene šljive, kuglice od mrkvi, medenjaci od heljdina brašna, a neke od njih ću probati realizirati", govori Valentina.

Marinko Krmpotić

Krafne/pokladnice

- 5 žutanjaka
- 100 g šećera
- 1 žlica konjaka ili ruma (ili rakije)
- 1/4 l mlijeka
- malo soli
- 80 g otopljenog maslaca
- 400 g glatkog brašna (plus još malo ako je potrebno da tijesto bude ok)
- 20 g svježeg kvasca
- po želji ribane limunove korice

Extravagant editorial

Foto by **Adriana Karuza**

Hoodies, pumpkins and more...

Video materijal možete pronaći na sljedećem linku:

Extravagant editorials: Hoodies, pumpkins and more - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=d01UNYw5xuE>

Čudesna ljepota kanjona Kamačnik, mističnost dvorca u Severinu na Kupi, bundeve, raznobojno lišće... sve je to činilo savršenu jesensku kulisu koja je Vrbovsko pretvorila u idealno mjesto za snimanje modne priče pod nazivom "Hoodies, pumpkins and more...". Ista je nastala u suradnji s hrvatskim dizajnerima: Showroom Antonela, Elfs, Peperoncina design, Svoya, Zigman, Mirna Sišul, Indestructible, Mara Li bags, Chic ib bags i Danidi bags.

Svaka manekenska prekrasna pojava bila je zaokružena na najbolji mogući način: modernim i urbanim Dellure nakitom.

Za make up zaslužan je Daniel Domika, a modeli su iz NModel agencije.

Vrbovsko kroz objektiv Extravagant editorijala

Foto by Zvonimir Ferina

Božićna bajka

Prvi snijeg ... Severin na Kupi

Godinu smo ispratili čarobnom zimskom bajkom snimljenom u Severinu na Kupi s najpoznatijim imenima domaće modne scene:

Ivica Skoko, ELFS, Boudoir i Matija Vuica.

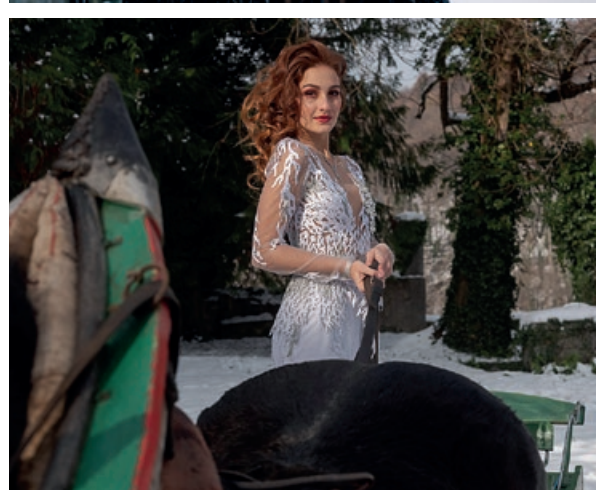
Snježnu kraljicu editorijala ukraasio je nakit iz Prahira te make up Danijela Domike.

Vrbovsko se još jednom pokazao kao savršeni kutak svemira: divan dvorac pod snježnim pokrivačem, pogled na dolinu Kupe, konji, kočija...

Sve je to pridonijelo stvaranju snježne modne čarolije!

Video materijal možete pronaći na sljedećem linku:

 Extravagant editorial: Božićna bajka - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=lmMX3skFm8Y>

Zahvaljujemo Ilici Krajačiću koji je za potrebe snimanja ustupio konja kao i Josipu Božiću za ustupanje kočije

Snježna idila iz Vrbovskog

